

...

Fővárosi Ítéltábla

14.Gf.40.493/2020/11.

A Fővárosi Ítéltábla a Hegymegi-Barakonyi és Társa Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd) által képviselt felperes1 (cím2) felperesnek az SBGK Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. György András ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím4) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2020. február 21-én kelt 13.G.43.402/2016/164. számú ítélete ellen az felperes és az alperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett részét nem érinti, ezt meghaladó részében részben megváltoztatja és

az alperes marasztalásának tőkeösszegét további 7.223.039.849 (hétmilliárd-kétszázhuszonhárommillió-harminckilencezer-nyolcszáznegyvenkilenc) forinttal felemeli;

az alperes által mindösszesen 7.627.421.417 (hétmilliárd-hatszázhuszonhétmillió-négyszázhuszonegyezer-négyszázötvenhét) forint után fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontját 2020. február 5-ében, annak mértékét a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékben állapítja meg;

és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 13.365.300 (tizenhárommillió-háromszázhatvanötezer-háromszáz) forint elsőfokú perköltséget.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 7.525.000 (hétmillió-ötszázhuszonötezer) forint másodfokú és 4.305.000 (négymillió-háromszázötezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében 9.836.736.700 forint és ennek 2015. szeptember 9-től a kifizetés napjáig járó, az 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest elsődlegesen jogalap nélküli gazdagodás, másodlagosan kártérítés címén.

[2] A jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett elsődleges kérelme ténybeli alapjaként előadta, hogy a perben nem álló cégnév1 Kft. jogelődjének – a cégnév2 Rt.-nek – a nála vezetett értékpapírszámlájáról 2003. június 17-én 3.609.762.717 forint, 2003. június 19-én 100.002.328 forint piaci értékű diszkontkincstárjegyet, míg 2003. június 20-án 50.000.563 forint piaci értékű befektetési jegyet vezetett át az alperes értékpapírszámlájára. Az alperes az átutalással jogalap nélküli vagyont szerzett a cégnév1 Kft. vagyonának terhére. 2015. szeptember 8-án a bíróság által jóváhagyott egyezséget kötött a cégnév1 Kft.-vel, melynek értelmében jelen per alperese helyett kiegyenlítette a cégnév1 Kft. rovására történt jogalap nélküli vagyoneltolódást. Kártérítés címén másodlagosan azért kérte a marasztalást, mert az alperes tisztában volt azzal, hogy a jogcím nélkül átutalt összeg megtartására nincs jogalapja, ennek ellenére az összeg visszafizetése érdekében semmilyen lépést nem tett, azzal sajátjaként rendelkezett, amely felróható magatartásával a cégnév1 Kft.-nek kárt okozott. A kártérítés címén előterjesztett igénye körében arra is hivatkozott, hogy az alperesi vezérigazgató és az alperes jogsértő tevékenysége, valamint az ellenőrző szerveik mulasztása eredményeként történtek meg az értékpapír-átvezetések, amely felróható alperesi magatartás szintén megalapozza a kártérítési felelősséget.

[3] Kérte az alperes beszámítási kifogásának elutasítását arra hivatkozással, hogy az érdemi elbírálásához szükséges jogi és ténybeli alapokat nem adta elő, továbbá a beszámítási kifogás érdemben is alaptalan, illetőleg elévült. Állítása szerint a beszámított kártérítési igénnyel érintett tranzakciókról az alperes volt vezérigazgatója tudomással bírt, azokat utólag jóváhagyta, melyet igazol a felperesi munkavállaló részére 2003. január 15-én adott meghatalmazása.

II.

[4] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vítatta annak jogalapját és összegaszerúségét, állította, hogy az értékpapír-átvezetéseknek volt jogalapja. További hivatkozása szerint a felperes nem helyette fizetett, hanem saját kártérítési kötelezettségét teljesítette a cégnév1 Kft. felé. Ezt meghaladóan a felperes követelése elévült.

[5] 3.520.000.000 forint erejéig beszámítási kifogást is előterjesztett, amit arra alapított, hogy 2003-ban a felperes összesen 3.520.000.000 forintot utalt át jogosulatlanul, meghatalmazás nélkül a bankszámlájáról, amellyel okozati összefüggésben ugyanilyen összegű kára keletkezett.

III.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 240.329.045 forintot és ennek 2015. szeptember 9-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt mértékű késedelmi kamatát, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett továbbá arról, hogy a felek a költségeiket maguk viselik.

III.1.

[7] Határozatának indokolásában tényként állapította meg, hogy az alperes (korábbi nevén cégnév3 Rt.) és a felperes 2002. november 4-én „Keretszerződés” megnevezésű szerződést kötöttek, melynek 1.1 pontjában rögzítették, hogy az alperes megbízóként a keretszerződésben meghatározott feltételekkel, tőzsdén kívüli és tőzsdei értékpapírra vagy más tőzsdei termékekre vonatkozó adásvételi szerződések létesítésére vonatkozó egyszerűsített egyedi bizományosi megbízásokat ad a felperesnek, aki azokat megbízottként a szerződésben meghatározott feltételekkel teljesíti. A bizományosi szerződés alapján a felperes vállalta, hogy az ügyfél által megadott feltételek alapján az ügyfél javára, saját nevében, befektetési eszközre adásvételi szerződést köt. A szerződés 2. pontjában a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy az alperes tulajdonában álló értékpapírokat és pénzt a nála megnyitott számlákon nyilvántartja és kezeli. A 2.2. pont értelmében a felperes vállalta, hogy a számlatulajdonos ügyfél szabályszerű rendelkezéseit teljesíti, a számlán történt jóváírásról, terhelésről és a számlaegyenlegéről a számlatulajdonos ügyfelet értesíti.

[8] A felek a fenti napon „értékpapír-ügyfélszámla” megnevezésű szerződést is kötöttek, mely szerint a felperes vállalta, hogy az alperesi megbízó nevében és javára az értékpapírjainak, továbbá az értékpapírokkal kapcsolatos ügyleteinek nyilvántartása és elszámolása céljából értékpapírszámlát nyit és vezet. A számlavezetés az alperes egyedi megbízása alapján a zárolt értékpapír-alszámla vezetését is magában foglalja.

[9] 2002. november 5-én a felek „Megbízási Keretszerződés Befektetési Tanácsadásra” megnevezésű szerződést kötöttek, melynek tárgya az 1.1. pont szerint az volt, hogy az alperes megbízóként esetenként pénzeszközeinek, befektetéseinek megfelelő hasznosítására, befektetésére kér tanácsot a felperesi megbízottól, aki vállalta, hogy a szerződésben foglaltak szerint befektetési tanácsadást nyújt a megbízó részére. Az 1.2. pont értelmében a felperes befektetési eszközre, illetőleg a tőkepiacra vonatkozó értékelést is tartalmazó elemzés, illetve javaslat (tőkepiaci prognózis) nyújtását vállalta, mely történhetett írásban vagy szóban. Az 1.3. pont szerint vállalta továbbá, hogy esetenként a megbízó pénzügyi, üzleti adottságait és szükségleteit, valamint a tőkepiaci helyzetet figyelembe véve befektetési vagy pénzügyi eszközre vonatkozó konkrét bizományosi szerződés megkötésére irányuló javaslatot tesz a

megbízó számára. Az 1.4. pont szerint a tőkepiaci prognózis elkészítése, nyújtása során, illetve a szerződési javaslat megtételekor a tőle elvárható gondossággal volt köteles eljárni, ugyanakkor nem vállalt felelőséget a megbízó azon befektetéseinek eredményességéért, illetve hozamáért, amelyeket a megbízó a tőkepiaci prognózisa vagy szerződéskötési javaslata alapján hajtott végre.

[10] A perben nem álló személynév¹ (továbbiakban: a felperes volt munkavállalója vagy I. rendű vádlott) a felperessel állt munkaviszonyban 1998. június 17-től mint sales csoportvezető-helyettes, 1998. augusztus 1. és 2001. június 22. között mint portfólió-kezelési üzletágvezető-helyettes, míg 2002. július 1-jétől 2003. július 9-ig mint befektetési tanácsadói üzletágvezető.

[11] A felperes a cégnév² Rt. nála vezetett számlájáról 2003. június 17-én 3.609.762.717 forint, 2003. június 19-én 100.003.328 forint piaci értékű diszkontkincstárjegyet, míg 2003. június 20-án 50.000.563 forint piaci értékű K&H pénzüpi alap befektetési jegyet vezetett át jogosulatlanul az alperes ügyfél- és értékpapírszámlájára.

[12] A felperes volt munkavállalója az alperes számlájáról 2003. február 10. és 2003. május 5. között több részletben összesen 4.020.000.000 forint átutalásáról rendelkezett különböző bankszámlákra. Ezen összeg magában foglalta az cégnév⁴ Kft. és az alperes közötti értékpapír adásvételi szerződés alapján az cégnév⁴ Kft. részére vételárként megfizetett 500.000.000 forintot.

[13] A Fővárosi Törvényszék 2015. december 29-én kelt ügyiratszám1/828. számú elsőfokú ítéletével megállapította, a másodfokú bíróság (Fővárosi Ítéltábla 2017. március 22-én kelt ügyiratszám2 számú ítélete) által – kiegészítéssel és helyesbítéssel – irányadónak tekintett tényállás (Tényállás III/A/2. pontja) lényege szerint 2002 novemberében a felperes volt munkavállalója (I. rendű vádlott) és személynév² az cégnév³ Rt. vezérigazgatója (VII. rendű vádlott) megállapodtak, hogy a részvénytársaság szabad pénzeszközei a felperesnél kerülnek elhelyezésre. Az egymással folytatott tárgyaláson az I. rendű vádlott felajánlotta, hogy a befektetési állomány kezelése formális és – esetleges megállapodásuk szerint – informális módon is történhet. A formális megállapodás alapján a szerződésben foglaltak, illetve a részvénytársaságnak megküldött kimutatásokban feltüntetettek szerint az I. rendű vádlott az cégnév³ Rt. (cégnév⁵ Rt.) szabad pénzeszközeit állampapírokat tartalmazó befektetési alapokba helyezi; míg az informális megállapodás értelmében – a VII. rendű vádlott felhatalmazása alapján – az cégnév³ Rt. által rendelkezésre bocsátott pénzüsszeggel a nagyobb nyereség reményében, illetve ennek biztosítása érdekében nagyobb kockázattal járó tőzsdei műveleteket is végezhet. A lelepleződés elkerülése érdekében az I. rendű vádlott a gazdasági társaság könyvelése számára a keretszerződéssel elérhető hozamot feltüntető kimutatásokat biztosít, az ezt meghaladó, szabálytalan ügyletekkel elért hozamot pedig az cégnév³ Rt. elől eltitkolják, és az I. rendű vádlott által készített havi elszámolásokban szereplő, a piaci hozamszintet néhány százalékkal meghaladó hozam, illetve a tőzsdei műveletek eredményeként keletkező pluszhozam különbözetét mintegy sikerdíjként egymást között osztják. Az ajánlatot az cégnév³ Rt. nevében eljáró, önálló intézkedésre jogosult VII.

rendű vádlott elfogadta. Az cégnév3 Rt. által rendelkezésre bocsátott pénzből a nagyobb nyereség reményében az I. rendű vádlott 2002 végétől 2003 júniusáig nagyobb kockázattal járó tőzsdei műveleteket végzett. Megállapodásuk szerint az I. rendű vádlott az cégnév3 Rt.-nek havi rendszerességgel készített portfólió-elszámolásokban a piaci hozamszintnek megfelelő nyereséget mutatott ki, és ezzel párhuzamosan az általa a befektetésekkel végzett tőzsdei műveletek nyomán realizált nyereségként a VII. rendű vádlottnak két részletben összesen 100 millió forintot adott át. A VII. rendű vádlott arról nem tudott, hogy részesedését az I. rendű vádlott más ügyfeleitől elvont pénzből fedezte.

[14] A jogerős büntető ítélet irányadónak tekintett tényállása (Tényállás IV/A. pontja) szerint 2003. május elején a VII. rendű vádlott az I. rendű vádlottól tudomást szerzett arról, hogy az I. rendű vádlott által végzett jogosulatlan átutalásból eredően az cégnév3 Rt. számláján 500 millió forintos hiány keletkezett, amellyel kapcsolatban a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete vizsgálatot rendelt el. Ennek ismeretében, a hiány leplezése és saját felelősségre vonásának elkerülése érdekében a VII. rendű vádlott a XIV. rendű vádlottal 2003. május 9-e és 14-e között, pontosabban meg nem határozható időpontban készítettett olyan, 2003. március 13-ára dátumozott adásvételi szerződést, miszerint az cégnév5 Rt. és az cégnév4 Kft. között diszkont kincstárjegy értékesítése történt. A halasztott (2003. május 14-i teljesítési határidejű) szerződést a XV. rendű vádlott az I. rendű vádlott kérésére és az általa ígért 30 millió forint ellenében annak tudatában írta alá, hogy arra az cégnév5 Rt.-nél keletkezett hiány pótlása érdekében van szükség.

[15] A Fővárosi Törvényszék a ügyiratszám1/828. számú, majd a Fővárosi Ítéltábla ügyiratszám2 számú, az első fokú ítéletet részben megváltoztató ítéletében az I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli csalás büntettének, 12 rendbeli csalás büntettének, 34 rendbeli csalás büntettének és 22 rendbeli, folytatólagosan elkövetett csalás büntettének, 6 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntettének, 6 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntettének, 75 rendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségének elkövetésében, melyből 52 rendbelit folytatólagosan elkövetettnek minősített. A jogerős büntető ítélet a VII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntettében és felbújtóként elkövetett bűnpártolás vétségében, míg az ellene folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette és a hivatali befolyással üzérkedés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

[16] A jogerős büntető ítélet alapján a felperesi befektetési szolgáltatónál működő back office gyakorlatában akár ellenőrzés nélkül is történhetett az átvezetés, ha a portfóliókezelő vagy befektetési tanácsadó leszignózta az okiratot. Az átvezetési kérelemre kellett az ügyfél aláírása, annak ellenőrzése azonban a felperesnél rendszeresen elmaradt. A portfólió kimutatásoknak a valós tranzakciókhoz semmi köze nem volt.

[17] A cégnév2 Rt. jogutódja – a cégnév1 Kft. – mint felperes a számlájáról jogosulatlanul átvezetett értékpapírai és pénzeszközei átutalásai miatt a Fővárosi Törvényszék előtt pert indított jelen per felperesével szemben. A felek a perben 2015. március 3-án (helyesen: 2015. szeptember 3-án) a ügyiratszám3/166. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltan – a bíróság által jóváhagyott – egyezséget kötöttek, melynek értelmében a felperes vállalta a

2003. június 17-én, június 19-én és június 20-án átutalt összegeknek és járulékaiknak a cégnév1 Kft. részére történő megfizetését. A felperes 2005. (helyesen 2015.) szeptember 8-án megfizette a cégnév1 Kft. részére az egyezségben rögzített összeget és járulékait.

[18] A cégnév1 Kft. 2016. szeptember 5-én kelt nyilatkozata szerint a felperes a tranzakciók kapcsán követelt 3.609.762.717 forintot, a 100.003.328 forintot, az 50.000.563 forintot és ezek követelt járulékait 2015. szeptember 8-án banki átutalás útján teljes egészében megtérítette. A cégnév1 Kft. 2019. május 3-án (helyesen 30-án) akként egészítette ki korábbi nyilatkozatát a jelen perben történő felhasználás végett, hogy a 2003. június 17-én 3.609.762.717 forint, a 2003. június 19-én 100.003.328 forint és a 2003. június 20-án 50.000.563 forint összegben teljesített tranzakciókkal összefüggésben a Fővárosi Törvényszék által jóváhagyott, 2015. szeptember 3-án kelt perbeli egyezség következtében sem az alperessel, sem a felperessel szemben nem áll fenn követelése, melynek az az oka, hogy a hivatkozott egyezség keretében minden fenti tranzakciókkal kapcsolatos tőke és járulékaiból álló, a perben érvényesített követelését – beleértve a törvényes késedelmi kamatot és egyéb költségeket is – 2015. szeptember 8-ig számított módon a felperes megfizette. A cégnév1 Kft. a 2020. január 20-án kelt nyilatkozatában a korábbiakhoz hasonlóan rögzítette, hogy a perbeli, 2003. június 17-i, június 19-i és június 20-i perbeli tranzakciókkal kapcsolatos tőke és járulékokból álló, a perben érvényesített követelést – beleértve a tranzakciók teljes tőkeösszegét és a tranzakciók teljes tőkeösszege után az egyes tranzakciókat követő naptól a kifizetésig terjedő időszakra számított törvényes késedelmi kamat teljes összegét és egyéb költséget is – 2015. szeptember 8-ig számított módon a felperes megfizette a számára.

III.2.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában a régi Ptk. 361. § (1) bekezdésének, a 363. § (1) bekezdésének és a 364. §-ának felhívását követően – a Kúria ügyiratszám4/2019/11. számú határozatára és az EBH2005.126. számú eseti döntésre is utalással – kifejtette, hogy a felperes keresetösségi joga fennáll, mivel a cégnév1 Kft. követelésének kielégítésével a felperes lett a jogviszony jogosultja, hiszen a vagyonsökkenést immár ő szenvedte el, míg a vagyonnövekmény továbbra is a felperesnél (helyesen alperesnél) realizálódott.

[20] Az alperes elévülési kifogása körében a régi Ptk. 324. § (1) bekezdésére, a 326. §-ának és a 327. § (1) bekezdésére utalva rámutatott, hogy 2003. június 17-én, 19-én és 20-án következett be a vagyonsökkenés a cégnév1 Kft. jogelődjénél és a vagyonnövekmény az alperesnél, melyből következően a cégnév1 Kft. jogelődje előtt is ekkor nyílt meg az igényérvényesítés lehetősége, így ezen időpontokat kell ez elévülés kezdő időpontjának tekinteni. A cégnév1 Kft. nem vitásan nem szólította fel teljesítésre az alperest, ugyanakkor a felperessel szembeni követelése – ahogy azt a Fővárosi Ítéltábla ügyiratszám5/2019/11/1. számú, hasonló tényállás mellett hozott ítélete is rögzítette – nem évült el, mivel azt 2003 nyarát követően haladéktalanul érvényesítette. A felperes igényének az alperessel szembeni érvényesíthetősége csak a cégnév1 Kft.-nek történő teljesítés időpontjában, azaz 2015. szeptember 8-án nyílt meg, ugyanakkor a vagyoni hátrány elszenvedője személyében bekövetkezett alanycsere nem eredményezi az elévülés kezdő időpontjának módosulását. A

cégnév1 Kft. felperessel szembeni igényérvényesítése ugyan nem szakítja meg az alperes vonatkozásában az elévülést, és az öt éves elévülési határidő vele szemben eltelt, azonban a felperes 2015. szeptember 8-ig, saját térítéséig menthető okból nem tudta igényét érvényesíteni az alperessel szemben, ezért ezen időpontig a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése értelmében az elévülés nyugodott. Ezt követően 1 éven belül, 2016. szeptember 8-án benyújtotta a keresetlevelét, így követelése bírósági úton érvényesíthető.

[21] tanú1 – az alperes korábbi vezérigazgató-helyettese –, személynév2 – az alperes korábbi vezérigazgatója –, tanú2 – az alperes korábbi főkönyvelője – és tanú3 – az alperes korábbi pénzügyi igazgatóhelyettese – tanúk vallomásai, a cégnév6ének a Fővárosi Törvényszék előtt ügyiratszám3. számon folyamatban volt perben készített írásszakértői véleménye és a büntetőügyben született első- és másodfokú ítéletek (Fővárosi Törvényszék ügyiratszám1/828., Fővárosi Ítéltábla ügyiratszám2) alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a cégnév2 Rt. az alperessel nem kötött adásvételi szerződéseket értékpapírokra vonatkozóan és az alperes által csatolt értékpapír-adásvételi szerződések hamis okiratok. Utalt rá, hogy a felperes megbízásából eljár szakértől igazságügyi szakértő véleményében akként foglalt állást, hogy a perbeli értékpapír-átvezetések nem kerültek ellentételezésre.

[22] A perben kirendelt cégnév7 Bt. által készített igazságügyi szakértői véleményt ítélezése alapjául elfogadta, kiegészítettségét nem látta indokoltnak. Azt ismertetve kitért arra, hogy a szakértő az ügyfélszámlák alapján megállapította, hogy 2003. június 17-én 3.609.762.717 forint piaci értékű, 2003. június 19-én 100.003.328 forint piaci értékű, D3030806 sorszámu diszkontkincstárjegy, míg 2003. június 20-án 50.000.563 forint piaci értékű K&H pénzpiaci alap befektetési jegy átvezetésre került a cégnév2 Rt. számlájáról az alperes számlájára, ugyanakkor egyik tranzakcióhoz sem kapcsolódott ellentételezés az alperes részéről. A szakértő megállapította továbbá, hogy a felek között nem volt portfólió kezelésre vonatkozó szerződés, az ügyféldossziék állománya alapján az egyes ügyletkötésekről külön-külön készültek szerződések, azaz az ügyletek az ügyfél megbízás alapján történtek. A szakértő megjegyezte azt is, hogy portfólió kezelés esetében értékpapírt csak ellenérték fejében tud vásárolni a portfólió-kezelő, nincs olyan piaci szereplő, aki ellenérték kifizetése nélkül az értékpapírról lemondana. A szakértői véleményben foglaltak egybecsengenek a büntetőügy elsőfokú ítéletének 512-513. oldalán ismertetett, szakértő2, szakértő3 és szakértő4 igazságügyi szakértők által készített szakvélemény megállapításaival. Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a büntetőügyben született elsőfokú ítélet szerint a felperes volt munkavállalója sajátjaként használta fel az alperes pénzeszközeit és amikor a 4.020.000.000 forint hiánya kiderült, akkor az alperes kárának reparálásaként vezette át a perbeli értékpapírokat az alperes számlájára. Ezen cselekmények miatt az elsőfokú ítélet sikkasztás büntetében, míg a másodfokú ítélet csalás büntetében mondta ki a felperes volt munkavállalójának bűnösségét. Mindezek alapján – a büntetőügyben született első- és másodfokú ítéletekre is utalással – azt állapította meg, hogy portfólió kezelési tevékenységet a felperes az alperes számára nem volt jogosult végezni, csak az ügyfél utasítása alapján történhetett a portfólióban változás, ilyen utasítás azonban az adott esetben nem volt. Minderre tekintettel eredménytelenül hivatkozott az alperes arra, hogy a portfólió kezelés keretében kerültek hozzá a perbeli értékpapírok

[23] A fentiek alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli értékpapírok átvezetésére a cégnév2 Rt. és az alperes között valós ügylet nem volt, erre valószínűleg a felperes volt munkavállalója által elkövetett csalás büntette folytán került sor. Az átvezetések így jogcím nélkül történtek meg, melyből következően az alperes jogalap nélkül gazdagodott azok értékével. Mivel a téves utalásra a felperes alkalmazottjának bűncselekménye következtében került sor, ezért a felperes a károsult cégnév2 Rt.-vel szemben helytállni tartozott. A 2015. szeptember 3-án megkötött és jogerős egyezségben vállalta a teljes kárösszeg, azaz 3.760.329.045 (helyesen 3.759.766.608) forint tőke és járulékai megfizetését, amely a jogosult nyilatkozata szerint megtörtént, így a felperes az alperesnél jogalap nélkül jelentkező előny visszatérítésre jogosult. Alaptalanul hivatkozott e körben arra az alperes, hogy a felperessel elszámoltak a közöttük fennálló szerződéses jogviszony megszűnését követően, mivel jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránti igény még szerződéses viszony fennállása esetén is érvényesíthető.

[24] Az elsőfokú bíróság a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett elsődleges kereset alapossága okán nem vizsgálta a kártérítés jogcímén előterjesztett másodlagos keresetet.

[25] Az alperes beszámítási kifogásával kapcsolatban a régi Ptk. 296. §-ának és a Pp. 4. §-ának felhívását követően rögzítette, hogy a jogerős büntetőhatározat tényállása egyértelműen megállapította a pénzmozgásokat, így egyebek mellett az alperes számlájáról jogosulatlanul elvont 4.020.000.000 forintot. Erre nézve is megállapította a felperes volt munkavállalójának bűnösségét, míg az alperes volt vezérigazgatóját jogosulatlanul elfogadott előny miatt marasztalta, de a 4.020.000.000 forint jogtalan felhasználásról ő nem tudott. A felperes volt munkavállalója azonban megvalósította a csalás büntettét, és a 4.020.000.000 forint átutalása az alperes számlájáról nem vitásan megtörtént. A büntetőügy elsőfokú ítéletének indokolásából, az abban ismertetett szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a jogosulatlanul átutalt 4.020.000.000 forinttal szemben érkezett az alperes számlájára 500.000.000 forint értékű kincstárjegy az cégnév4 Kft.-től, így a beszámítható kára 3.520.000.000 forint, melyet a büntetőügyben született ítéletek és szakértői vélemények alapján alappal érvényesít. A beszámítási kifogás tényleges jogcíme kártérítés, a jogosulatlan számlaműveletek miatti szerződésszegésével, a munkavállalója által okozott kárért a felperes helytállni tartozik. Megjegyezte e körben az elsőfokú bíróság, hogy a jogerős büntető bírósági ítélet egyértelmű megállapította, hogy a felperesi back office-ban az iratkezelés szabálytalanul, megfelelő bizonylatok ellenőrzése nélkül zajlott.

[26] Nincs relevanciája annak, hogy kikhez került az alperestől elvont 3.520.000.000 forint, mivel az érintettek megnevezésre kerültek a büntetőítélet indokolásában, így a felperes nincs elzárva attól, hogy velük szemben érvényesítse a munkavállalója által okozott kárt, ugyanakkor annak terhét nem háríthatja át az alperesre. Ahogy a felperes a cégnév1 Kft.-nek okozott kárért helytállni tartozott, ugyanúgy az alperesnek okozott kárért is köteles helytállni. Szintén nincs jelentősége a szakértők által eszközölt hozamszámításoknak, illetve az alperesi számlára történt befizetés-kifizetés egymáshoz való relációjának, mert az összszerszerűség tekintetében „téves irányba elvinné az indokolást”.

[27] A fentieket követően rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az alperes 2003 júniusában 3.760.329.045 forintot, valamint általa is számítottan az cégnév4től 500.000.000 forintot, mindösszesen 4.260.329.045 forintot kapott, ugyanakkor elvontak tőle „megalapozatlanul” 4.020.000.000 forintot. A két összeg különbsége (240.329.045 forint) az, amit a felperes alappal követel, míg ezt meghaladóan a kereset a beszámítási kifogás folytán alaptalan. A „beszámítást nyilvánvalóan a valós tőkeösszegekbe”, és nem a felperes által követelt járulékokkal görgetett 9.836.736.700 forintba tartotta indokoltnak elvégezni. „Méltánytalannak és megalapozatlannak” tartotta a tőke után járó teljes késedelmi kamatot az alperesre terhelni a káronszerzés tilalmára, valamint arra figyelemmel, hogy a felperes a cégnév1 Kft.-vel szembeni perben hosszasan védekezett, ugyanakkor az alperest nem hívta perbe beavatkozóként, csak peren kívül tájékoztatta, majd a hosszas pervitel után egyezséget kötött. A per alatt a késedelmi kamat a nagy összegű tőkekövetelés folytán jelentősen növekedett, majd a felperes a saját pervitele által okozott többletköltséget a „görgetett késedelmi kamatban” tovább kívánja hárítani az alperesre, azonban a régi Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Mindezek alapján az alperes a felperes térítését követő naptól köteles a 240.329.045 forint után a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatot fizetni.

[28] Az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a felek további bizonyítási indítványai teljesítését, így az alperes által indítványozott szakértő5 írásszakértő, szakértő2 igazságügyi tőkepiaci szakértő, valamint szakértő4 és szakértő3 igazságügyi szakértők szakvéleményének beszerzését, valamint igazságügyi számítástechnikai szakértő kirendelését, mivel a jogvita a rendelkezésre álló adatok alapján eldönthető volt. Ugyanezen okból mellőzte az alperes volt vezérigazgatója munkaügyi pere iratainak beszerzését, míg a Fővárosi Törvényszék 15.G.4720/2011/12. számú részítéletének a jóváhagyott egyezségre figyelemmel nem volt relevanciája. Az alperes a biztosító esetleges térítésével kapcsolatban csupán feltételezésekbe bocsátkozott, ezért az e körben előadott hivatkozásai a jogvita eldöntése szempontjából nem bírtak jelentőséggel.

IV.

[29] Az elsőfokú ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezést terjesztett elő.

IV.1.

[30] A felperes fellebbezésében kérte elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan az 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (3) bekezdése alapján a keresetet elutasító rendelkezés hatályon kívül helyezését és ebben a körben az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását, harmadlagosan a Pp. 252. § (2)-(3) bekezdéseire hivatkozással a teljes hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

[31] Kifejtette, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett elsődleges keresetének alaposságát, melynek körében utalt a Kúria hasonló tényállású ügyben hozott, ügyiratszám4/2019/11. számú végzésére, valamint az EBH2005. 1226. számú eseti döntésre. Érvelése szerint ugyanakkor a követelése csak 2015. szeptember 8-án, a perbeli egyezség teljesítésével keletkezett, ezért annak elévülése a keresetlevél 2016. szeptember 8-án történt benyújtására tekintettel fel sem merülhet, melynek körében szintén a Kúria ügyiratszám4/2019/11. számú végzésére, valamint további eseti döntésekre hivatkozott (Fővárosi Ítéltábla ügyiratszám6/2008/6., ügyiratszám7/2016/10., ügyiratszám8/2015/14., BDT2019. 3966.). Amennyiben pedig a követelés nem 2015. szeptember 8-án jött létre, akkor ezen időpontig az elévülés nyugodott a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján, mivel ezen időpontig – vagyonsökkenés hiányában – menthető okból nem volt abban a helyzetben, hogy követelését saját nevében érvényesítse.

[32] Az alperes az értékpapír-átvezetésekkel vagyoni előnyhöz jutott, amelynek nem volt jogcíme és az előny megszerzése a rovására történt, mivel elmulasztotta a tartozatlanul kapott értéket visszaadni, így a számlavezetőnek kellett helytállnia. Nyilvánvalóan alaptalanul hivatkozik a jogcím körében arra, hogy az értékpapír-átvezetésekkel reparálásra került a kára, mivel volt munkavállalója bizonyosan nem a képviselőjében végzett ún. hiánypótlást, másrészt bármiféle reparációt csak a saját vagyona terhére eszközölhetett volna jogcímesen, nem egy másik ügyfél, a cégnév2 Rt. értékpapírszámlája terhére. Rámutatott arra is, hogy az alperes által hozamnak beállított többlet a cégnév2 Rt.-től jogcím nélkül kapott értékpapírokból származott, ezért azok megtartására az alperes nem szerezhette jogcímet.

[33] A beszámítási kifogás elbírálásra alkalmatlan, mivel az alperes nem tett tényállítást, hogy a beszámítani kívánt követelése mikor járt le, mikor évült el, nem adta elő a beszámítási kifogását megalapozó tényeket, a beszámítani kívánt követeléseit sem jelölte meg külön-külön és arról sem nyilatkozott, hogy a büntetőítéletben érintett személyek közül ki az az alkalmazott, akiért felelős. Az alperes szerződésen kívüli károkozás, illetőleg alkalmazott által a munkaviszonyával összefüggésben, bűncselekménnyel okozott kár címén terjesztette elő beszámítási kifogását, amelyhez képest az elsőfokú bíróság azt szerződésszegéssel okozott kár címén találta alaposnak, így a Pp. 3. § (2) bekezdését megsértve túlterjeszkedett az alperes kérelmén.

[34] Az ítélet indokolásából nem állapítható meg a konkrét szerződésszegés, így az a Pp. 221. § (1) bekezdését is sérti. Az cégnév4 Kft. által indított perben hozott jogerős ítélet alapján egyértelmű, hogy 500.000.000 forint utalását az alperes kezdeményezte, amelyből az is következik, hogy tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy „megalapozatlanul” vontak el az alperestől 4.020.000.000 forintot.

[35] A beszámítási kifogás érdemben is alaptalan, mivel az állítólagos szerződésszegő magatartások 2003. február 10. és 2003. április 30. közöttiek, ezért az azokból eredő kártérítési igény a felperesi követelés esedékessé válásakor (2015. szeptember 8.) már elévült, így annak beszámítása kizárt. Nem mellőzhette volna az elsőfokú bíróság annak értékelését, hogy melyik félnek, mennyiben felróható a jogcím nélküli utalások. Nem hagyható

figyelmen kívül e körben, hogy az alperes volt vezérigazgatóját az alperes felperesnél vezetett számlájának kezelésével kapcsolatban passzív vesztegetésért és bűnpártolásért jogerősen elítélték, amellyel kapcsolatos alperesi magatartásokat értékelni kellett volna. A felperesi volt munkavállalót nem sikkasztásért, hanem csalásért ítélték el, mivel az alperes pénze és értékpapírai nem voltak rábízva, melyből következően elvonni, átvezetni sem tudott az alperes számlájáról, az elsőfokú bíróság erre vonatkozó megállapításai iratellenesek. Az elsőfokú ítélet rögzíti a felek volt munkavállalóinak informális megállapodását, melynek értelmében a felperesi volt munkavállaló az alperes felperesnél elhelyezett portfóliójából a nagyobb nyereség reményében és ennek biztosítása érdekében nagyobb kockázattal járó tőzsdei műveleteket, értékpapírügyleteket végezhetett. A büntetőítélet adataiból az is megállapítható, hogy a beszámítási kifogások alapját képező átutalások a cégnév⁸ felvásárlásának finanszírozását szolgálták, mely utóbbi az alperes volt vezérigazgatójának ötlete volt. Ilyen körülmények mellett az alperes volt vezérigazgatója nyilvánvalóan jóváhagyta az átutalásokat és tudott is azokról, amelyet alátámasztanak a csatolt lehallgatási jegyzőkönyvek is. Az alperesi közrehatás tehát megállapítható, a felek volt munkavállalói közötti megállapodás hiányában semmilyen kifogásolható tranzakcióra nem került volna sor.

[36] Arra is hivatkozott, hogy a beszámítás közlése a kereset elismerését jelenti, egyebekben pedig a beszámított követelést a felperes követelésének „kamatrészére” kellett volna elszámolni a régi Ptk. 293. §-a alapján. Észrevételezte továbbá, hogy az alperesi fellebbezés nem érintette az elsőfokú bíróságnak a beszámítási kifogás tárgyában hozott döntését, így azon megállapítást sem, miszerint a beszámítási kifogásban érvényesített összeg erejéig elismert követelésnek minősül a keresete, ezért ezen megállapítás a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

[37] Az elsőfokú bíróság a Pp. 213. § (1) bekezdését megsértve nem merítette ki a keresetet, mivel nem vizsgálta, hogy a „felperesi kamatkövetelés” a kártérítés címén előterjesztett másodlagos kereset alapján alapos-e, illetőleg a másodlagos keresettel szemben van-e helye beszámításnak. Figyelemmel arra, hogy a kártérítésre alapított keresete szándékosan okozott kár megtérítésére irányult, azzal szemben beszámításnak nincs helye, ezért azok alapossága esetén a beszámítással érintett követelésrészt is meg kellett volna ítélni.

[38] További eljárási szabálysértés, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütköző módon, indokolás nélkül utasította el a tőkekövetelésének kamatrészét, mivel nem derül ki, hogy azt miért nem tartotta „valós” követelésnek és milyen okból „nyilvánvaló”, hogy csak a tőkeösszeget vette figyelembe. Nem állapítható meg az sem, hogy amennyiben méltánytalan és megalapozatlan a teljes késedelmi kamat alperesre terhelése, akkor miért nem méltánytalan és megalapozatlan annak az ő terhén maradása. A káronszerzés tilalmára is alaptalanul hivatkozik az elsőfokú ítélet, hiszen 2011 augusztusában nem vitásan tájékoztatta az alperest a cégnév¹ Kft. által indított perről és arról is, hogy pervesztesség esetén az igényét vele szemben érvényesíteni fogja. Téves a régi Ptk. 4. § (4) bekezdésére való hivatkozás is, mivel a tájékoztatással az együttműködési kötelezettségét teljesítette, továbbá a kamat vonatkozásában fel sem merülhet a saját felróható magatartásra alapított előnszerzés.

V.

[39] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a beszámítási kifogásnak helyt adó rendelkezéseit meghaladó részben annak hatályon kívül helyezését és ebben a körben az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte.

[40] Fenntartotta azon álláspontját, hogy a követelés elévült, mivel a felperes az értékpapír-átvezetések időpontjában, de legkésőbb a 2003. december 8-án kelt PSZÁF-jelentésből tudomást szerzett az átvezetésekről, így igényét is ezen időponttól kezdődően érvényesíthette volna, ezért az elvülés nyugvása fel sem merülhet. Hangsúlyozta, hogy a perbeli egyezség megkötése 2015. szeptember 3-án történt, a felperes ekkor tudomást szerzett az érvényesíteni kívánt követelésének teljes összegéről, így ezen időponttól kezdődően nem volt elzárva az igényérvényesítéstől, az egyezségben meghatározott teljesítési határidő pedig nem releváns a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése szerint egyéves határidő tekintetében. A felperes a vele szemben indított egyezséggel zárult eljárásban nem hívta perbe, és a keresetlevelet sem nyújtotta be 2016. szeptember 3. előtt, melyből következően követelése – még az elvülés esetleges nyugvása esetén is – elévült. Amennyiben pedig a felperes térítésével valóban alanyváltozás következett be a cégnév1 Kft. és az ő viszonyában, az sem eredményezi az elvülés nyugvását, mivel az elvülési idő az eredeti jogosult felé fennálló tartozás esedékességének időpontjától, az adott esetben 2003 júniusától számítódik, így a követelés ez esetben is elévült.

[41] A kártérítés jogcímén előterjesztett másodlagos kereset is elévült, továbbá a felperes nem bizonyította sem a kárát, sem a felróható jogellenes magatartást, sem a kettő közötti okozati összefüggést. Semmilyen ráhatása nem volt arra, hogy a perbeli értékpapír-átvezetések megtörténjenek, volt vezérigazgatója nem tudott elindítani és jóváhagyni sem a cégnév2 Rt. nevében ilyen átvezetéseket, erre vonatkozóan semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott a felperes. A 2003. január 15-i meghatalmazás annak alátámasztására nyilvánvalóan alkalmatlan. személynév2 bűnpártolás felbújtói alakzatában való elítélése nem hozható összefüggésbe a per tárgyával, melynek alátámasztására részletesen idézett a büntetőügy elsőfokú ítéletének indoklásából. A perbeli értékpapír-átvezetéseket éppen a felperes belső szabályainak megszegése, valamint munkavállalóinak károkozó magatartása tette lehetővé.

[42] A hatályon kívül helyezés iránti kérelme körében kifejtette, hogy az esetleges vagyoni előny összegének meghatározásához további bizonyítás szükséges, mivel bármiféle gazdagodásról csak lezárt tranzakciók után lehet beszélni, azaz azt követően, hogy az értékpapírok értékesítésre kerülnek, amelyet alátámaszt a perbeli igazságügyi szakértői vélemény is. A keretszerződés 2.5. pontjára utalással előadta, hogy a felperes feltűntette a számlakivonatain a perbeli értékpapírokat, „ezzel igazolta, hogy azok az alperes tulajdonát képezik”, volt tehát jogcíme az értékpapírszámláján vezetett értékpapírok megszerzésére és későbbi értékesítésére. Az esetleges gazdagodás mértékének megállapításánál annak van jelentősége, hogy összesen mekkora összeget helyezett el a felperesnél, majd a számla megszüntetését követően – amely együtt járt az értékpapírok értékesítésével – mekkora összeget kapott vissza. A kapott összeg – 16.561.793.587 forint – megfelel annak a

hozamszintnek, ami a befizetései után elvárható, melyből következően kimutatható vagyoni előnye nem keletkezett.

[43] A régi Ptk. 361. § (2) bekezdése alapján arra is hivatkozott, hogy az esetleges gazdagodástól a visszakövetelés előtt elesett, hiszen a felperes jogellenes magatartása következtében elvontak tőle 3.520.000.000 forintot 2003-ban, ezért is hangsúlyozta az elsőfokú eljárás során, hogy a felek elszámoltak egymással. Az elszámolás eredményeképpen pedig megállapítható, hogy az általa betett, és a számlája megszüntetését követően kivett összeg különbsége megfelel az elvárható hozamnak, amit a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény megerősít, ugyanakkor továbbra is a szakértői vélemény kiegészítését kérte annak pontos meghatározása végett, hogy mi az esetleges gazdagodás pontos mértéke a számláján elhelyezett értékpapírok hozamszintjére is figyelemmel, mivel azt e körben hiányosnak és ellentmondásosnak tartotta.

[44] A beszámítási kifogása körében észrevételezte, hogy azt „másodlagos” védekezésként adta elő, elsődlegesen is a kereset elutasítását kérte, melyből következően nem értékelhető a kereseti követelés elismeréseként a beszámítási kifogás előterjesztése. Egyértelműen megjelölte a beszámítással érintett tranzakciókat, a beszámítási kifogásának összecszerűséget konkrétan meghatározta, nem pedig a befizetés és kifizetés közötti különbségre alapította.

[45] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján helytálló indokolással döntött a kamatfizetés kezdő időpontjáról a beszámítással kioltott követelésen felüli tőkeösszeg vonatkozásában figyelemmel arra is, hogy a perbeli egyezség megkötésének késlekedéséből keletkezett „a kárnak” a jelentős része, így annak megtérítésére a régi Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján sem kötelezhető. A megkárosított ügyfelek reparálásának időbeli elhúzódása egyértelműen a felperesnek róható fel.

VI.

[46] A Fővárosi Ítéltábla a 2020. június 10-én kelt cégnév9/2020/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperes marasztalásának tőkeösszegét 404.381.568 forintra felemelte, az ezen összeg után fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontját 2020. február 5-ében, annak mértékét a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékben állapította meg, míg egyebekben helybenhagyta.

[47] Jogi indokolásában kifejtette, hogy a peres felek között befektetési szolgáltatásra létrejött jogviszonyban a felperes nem volt jogosult portfólió kezelésére, az egyes ügyletkötésekhez ezért az ügyfélnek külön megbízást kellett adnia. Megállapítható volt, hogy az alperes és a cégnév2 Rt. között nem volt szerződéses kapcsolat, amely a kereset alapjául megjelölt 2003. június 17-i, június 19-i és június 20-i értékpapír átvezetések alapját jelenthette volna. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alátámasztotta az alperes értékpapírszámláján jóváírt értékpapírok piaci értékét. A felperesnek megtérítési igénye keletkezett az alperessel

szemben, miután a cégnév2 Rt. nála vezetett értékpapírszámlájáról jogcím nélkül teljesített értékpapír átvezetésekkel összefüggésben a cégnév2 Rt. felé teljesített.

[48] Az elsődlegesen jogalap nélküli gazdagodás jogcímén érvényesített kereset megalapozottnak minősült, ami szükségtelenné tette az eshetőlegesen érvényesített kártérítési kereset vizsgálatát. Ezzel kapcsolatban kitért arra is a másodfokú bíróság, hogy a beszámítási kifogás alapjaként megjelölt tranzakciók nem voltak úgy értékelhetőek, hogy az alperes a gazdagodástól a visszakövetelés előtt elesett. Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően arra jutott, hogy a felperes követelése 2015. szeptember 8-án keletkezett, erre figyelemmel az elévülés nyugvására vonatkozó szabályok alkalmazása nélkül is megállapítható volt, hogy igénye érvényesítésével elévülési időn belül fordult bírósághoz. A kereset összecszerűségét illetően viszont a csatolt okiratok – sem az egyezség, sem pedig a cégnév1 Kft. nyilatkozatai – nem támasztották alá a keresetben megjelölt 9.836.736.700 Ft tőke 2015. szeptember 8-i megfizetését a felperes részéről. Nem volt megállapítható a cégnév1 Kft. perben követelt járulékgénye sem. A keresetből a három tranzakció összege szerint 3.759.766.608 Ft erejéig volt bizonyított a 2015. szeptember 8-i teljesítés, amely után a felperes a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében írt mértékben igényelhetett késedelmi kamatot.

[49] A keresettel szemben megalapozottan támasztott kártérítési igényt az alperes a beszámítási kifogásával, az annak alapjául megjelölt tranzakciók kapcsán. A jogcímhez kötöttség szabálya nélkül, az igazságügyi szakértői vélemény és a büntetőítéletekben vizsgált bizonyítékok értékelésével megállapítható volt az alperes számlájáról jogosulatlanul eszközölt levonás, ezáltal a felperesnek a felek közti keretszerződés 2.2. pontjába ütköző magatartása [rég Ptk. 318. § (1) bekezdés, 339. § (1) bekezdés]. A jogosulatlanul elvont összeget helytállóan jelölte meg az alperes 3.520.000.000 Ft-ban, amellyel kapcsolatban nem bírt jelentőséggel a be- és kifizetések egymáshoz való viszonya, a szakvéleményben megjelenő hozamszámítás, sem pedig az cégnév10 Kft. részére kezdeményezett 500.000.000 Ft átutalás, amelyet a beszámítási kifogás nem érintett. Téves volt a felperes érvelése az alperes korábbi vezérigazgatója és a felperes volt munkavállalója közti, a beszámítási kifogás alapját jelentő tranzakciókat lehetővé tevő megállapodásra, illetve, hogy személynév2 utóbb a tranzakciókat jóváhagyta. A beszámítási kifogás kapcsán jelentősége annak lehetett, ha az alperes megbízást adott a több részletben átutalt 3.520.000.000 Ft teljesítésére, a felperes azonban mindezt nem bizonyította a perben, továbbá azt sem, hogy személynév2 tudott a tranzakciókról vagy azokat utólag jóváhagyta. Egyebekben személynév2 beleegyezése sem vezetett volna a kártérítés alóli mentesüléshez a régi Ptk. 342. § (2) bekezdése szerint. A régi Ptk. 297. § (2) bekezdésének alkalmazásával megállapíthatónak találta az ítéltábla, hogy a beszámítási kifogással érvényesített követelés – a 2015. szeptember 8-án keletkezett ellenköveteléshez viszonyítva – a kár bekövetkezésével, vagyis 2003-ban jött létre, a követelésre vonatkozó ötéves igényérvényesítési határidő így eltelt. Az alperes – nyilatkozatának tartalmi értékelésével – igényét azonban menthető okból nem tudta érvényesíteni. A beszámítani kért követelés elévülésének nyugvásához vezetett, hogy az alperes abban a hiszemben volt, hogy a felek egymással elszámoltak, a számlájáról jogosulatlanul teljesített átutalásokkal szemben a részére ugyancsak jogosulatlanul teljesített részvényátvezetés kapcsán megtörtént a számla reparálása.

[50] A beszámítási kifogással érvényesített követelést a felperes igazolt kereseti igényével, valamint annak 2015. szeptember 9-től a beszámítás 2020. február 4-i közléséig eltelt időszakra eső kamatával összevetve a felperes keresetét 404.381.568 Ft tőke és az után 2020. február 5-től kezdődő késedelmi kamat erejéig találta megalapozottnak a másodfokú bíróság.

VII.

[51] A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2020. december 8-án kelt ügyiratszám 9/2020/5. számú végzésével a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott, a keresetet elutasító részében hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot e körben új eljárásra, új határozat hozatalára utasította.

[52] Végzésének indokolásában kifejtette, hogy a felperes nem csak a tranzakciók tőkerészét tekintve igazolta a 2015. szeptember 8-i térítésének mértékét, hanem a 2003. június 17-i, 19-i és 20-i részvényátvezetések után az egyes tranzakcióktól a kifizetésig számított időre járó törvényes mértékű késedelmi kamat tekintetében is. A felperes keresete bizonyítottnak minősül a teljes 9.836.736.700 forint tőkeösszegre, amely után a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamatra tarthat igényt a vele szerződéses viszonyban nem álló alperessel szemben.

[53] A jogerős ítélet következtetése arra, hogy a felperes perindításáig nyugodott a beszámítani kért követelés elévülése, nem jogszabálysértő. Az ügyben másodfokon eljáró bíróság azonban tévesen hagyta figyelmen kívül a felperes hivatkozását a felek együttes károkozására és annak az ügyben jelentőséggel bíró szabályaira. Az alperes beszámítani kívánt kárigénye tekintetében – a régi Ptk. 348. § (1) bekezdése, 340. §-a szerint – nem mellőzhető a felek munkavállalói büntetőítélettel értékelt magatartásának vizsgálata ahhoz, hogy megállapítható legyen, az alperes teljes egészében átháríthatja-e a felperesre az értékpapírszámlájáról 2003. február 10. és 2003. május 5. között 3.520.000.000 forint összegben jogosulatlanul végrehajtott tranzakciók eredményét, avagy az alperes maga is közrehatott a károsodásban. A felek elszámolásának mikéntje – amelyet azzal az időponttal kell köztük megejteni, amikor követeléseik egymással kölcsönösen beszámíthatókká váltak – nem nélkülözheti a beszámítási kifogás kapcsán a károsult esetleges közrehatásának és mértékének tisztázását a bizonyítási eljárás eredményének értékelésével {ügyiratszám 9/2020/5. számú végzés [47], [48] és [49] bekezdés}.

VIII.

[54] A felperes a megismételt másodfokú eljárásban állította, hogy a Kúria a hatályon kívül helyező végzésében a közös károkozás és az abból fakadó károsulti közrehatás tényét megállapította, így már kizárólag ez utóbbi mértéke vizsgálendő, melynek körében hivatkozott a Kúria „hasznos tényállású” ügyben hozott, ügyiratszám 10/2020/9. számú végzésére, valamint utalt a PK. 36. számú állásfoglalásra.

VIII.1.

[55] Hangsúlyozta, hogy a beszámítási kifogás tárgyát képező utalások a büntetőügy tárgyát képezték és az alperes volt vezérigazgatóját a büntetőbíróság jogerősen elítélte vesztegetés büntetése [1978. évi IV. törvény (régi Btk.) 252. § (1) és (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pont] és felbujtóként elkövetett bűnpártolás vétsége [régi Btk. 244. § (1) bekezdés b) pont] miatt. A büntetőügyben hozott jogerős ítélet megállapításai közül továbbra is hivatkozott a volt alperesi vezérigazgató és a volt felperesi munkavállaló informális megállapodására, melynek értelmében a volt felperesi munkavállaló az alperes felperesnél elhelyezett portfóliójából a nagyobb nyereség reményében és ennek biztosítása érdekében nagyobb kockázattal járó tőzsdei műveleteket, értékpapírügyleteket végezhetett. Az informális megállapodás részeként a volt alperesi vezérigazgató vállalta, hogy a lelepleződés elkerülése érdekében a keretszerződéssel elérhető hozamot feltüntető hamis kimutatásokat ad az alperes könyvelése számára, míg a szabálytalan ügyletekkel elért, ezt meghaladó hozamot az alperes elől eltitkolja. Az ellenőrzést maga sem végezte el, ellenőrzés nélkül aláírta a bűntársa által adott bizonylatokat. Az informális megállapodás részeként az így keletkező pluszhozamot egymás közt felosztották, ezen a címen a volt alperesi vezérigazgató 100.000.000 forintot vett át. A büntetőeljárás során az is megállapítást nyert, hogy mindezen magatartásával a volt alperesi vezérigazgató megszegte a munkaszerződésben írt kötelezettségét és az 1997. évi CXIV. törvény 29. §-ában foglalt, a gazdasági társaság vezetője tekintetében írt kötelezettségét.

[56] Az alperes volt vezérigazgatójának mindezen magatartása, a felek volt munkavállalóinak bűnös kapcsolata előre látható alkalmat teremtett a beszámítás alapjául szolgáló tranzakciók végrehajtásához, amellyel szervesen közrehatott az eredmény létrehozásában, mert a felperesi volt alkalmazott emiatt tudta, hogy ellenőrzés nem lesz és az utalásokhoz szükséges aláírás is biztosított.

[57] A bírósági gyakorlat a közös károkozást objektív tényállásként értékeli; megállapítható abban az esetben is, ha a károsodásra vezető folyamatban egyidejűleg vagy egymást követően vesznek részt többen, avagy több személy közrehatásának eredményeként áll be a kár, függetlenül attól, hogy a károkozási folyamatban résztvevők tudomásul bírnak-e egymás károkozó magatartásáról. A károkozásban közrehatott személyek függetlenül szubjektív feltételtől, tudattartalomtól, akarategységtől az így bekövetkezett kárért egyetemlegesen felelnek. A közös károkozást megállapíthatóvá teszi az előre látható alkalomteremtés lehetősége is. Nincs tehát jelentősége annak, hogy a volt alperesi vezérigazgató tudott-e a beszámítás tárgyát képező utalásokról, az informális megállapodás keretében végzett magatartása önmagában is megalapozza a közös károkozást.

[58] A Kúria a „hasznos tényállású” ügyben hozott, ügyiratszám10/2020/9. számú végzésében rámutatott, hogy a közös károkozás megállapításának feltétele a károsodáshoz vezető magatartások között fennálló szerves oksági kapcsolat. Nem érinti azonban a károkozás közös jellegét és a károkozók egyetemleges felelősségét az a körülmény, hogy a kár közvetlen előidézésében csak a károkozók egyike vett részt. Az okozati összefüggés szempontjából nem szükséges, hogy mindegyik résztvevő cselekménye önmagában alkalmas legyen a károsodás létrehozására, mivel az oksági kapcsolatot nem szakítja meg az sem, ha a cselekmény valamelyik résztvevőnek szándékos vagy gondatlan közbeeső magatartása következtében, de mégis együttesen hozta létre azt a károsító eredményt, amely a résztvevők közös cselekményéből származik. A közös károkozáson alapuló egyetemleges felelősség

megállapítható abban az esetben is, ha a károkozók eltérő jellegű és egymást időben követő tevékenységeket fejtenek ki, amelyek szervesen közrehatnak az eredmény létrehozásában. A volt alperesi vezérigazgató a hamis kimutatások befogadásával szervesen közreműködött abban, hogy az alperes könyvelése elől rejtve legyenek a jogosultalan átutalások, így a kár bekövetkezzen, hiszen a szükséges ellenőrzés tanúsítása mellett nem kerülhetett volna sor az átutalásokra. Ugyan nem releváns a közös károkozás szempontjából, de az alperes vezérigazgatója a beszámítás tárgyát képező tranzakciókat utólag aláírta és utólag egy meghatalmazást is kiállított a felperes volt munkavállalója részére.

[59] A Kúria ügyiratszám10/2020/9. számú végzése a lényegileg azonos tartalmú informális megállapodás kapcsán megvalósított kötelezettségsszegéssel elkövetett vesztegetés vonatkozásában megállapította a közös károkozói minőséget, amikor kifejtette, hogy a kármegosztás alapja alapvetően az, hogy a megnevezett cég volt alkalmazottja a felperes volt munkavállalójával kötött megállapodásához illeszkedve megszegte a cégben betöltött jogviszonyára tartozó kötelezettségét, elmulasztotta a felperes volt munkavállalója által intézett számlaműveletek gondos ellenőrzését és az általa összeállított iratokat elolvasás nélkül aláírta a cég nevében. A felperes állítása szerint a hivatkozott perben értékelt munkavállalói magatartás „teljesen” megegyezik az alperes volt vezérigazgatójának tevékenységével. Mind a hivatkozott per I. rendű alperese, mind a jelen perbeli alperes volt vezérigazgatója vesztegetésért került elítélésre. Mindketten ugyanolyan tartalmú informális megállapodást kötöttek a vesztegetési tényállás tekintetében. Mindketten a számla feletti ellenőrzést gyakorló vezetői voltak a megkárosított társaságnak. Mindkét esetben aláírás-bélyegző került felhasználásra utólagos aláírással, de az informális megállapodás és az ellenőrzés elmulasztása mellett ez már csak a közös károkozáshoz nem szükséges többlettényállási elem. Mindkét esetben igaz az, hogy a büntetőbíróság nem tudta megállapítani kétséget kizáróan, hogy a tranzakciókról tudtak (ellenkező esetben nem csak vesztegetés miatt kerültek volna elítélésére). Mindezek alapján jelen perben is károsulti közrehatást kell megállapítani és kármegosztást kell alkalmazni a régi Ptk. 340. § (1)-(2) bekezdései és a 348. § (1) bekezdése alapján.

[60] A kármegosztás mértéke körében eseti döntésre hivatkozással (Pécsi Ítéltábla ügyiratszám11/2008/7.) kifejtette, hogy az a tény, hogy az egyik károkozó a magántulajdonban álló felperes vezetője – de nem elsőszámú vezetője –, míg a másik károkozó az állami tulajdonban álló alperes elsőszámú vezetője volt, már önmagában a felróhatóság magasabb fokát teszi megállapíthatóvá az alperes oldalán, mivel egy ilyen pozícióban lévő személlyel szemben fokozottabbak a morális elvárások. Az azonban, hogy a büntetőbíróság ez egyes elkövetők tevékenységét eltérően minősítette és eltérő büntetést szabott ki, nem jelenti azt, hogy a károkozók magatartásának felróhatósága a kiszabott büntetések mértékéhez igazodik.

[61] A károsulti közrehatás vizsgálata a lényegileg azonos jogintézmény, a közös károkozás jogintézményének felhívásával lehetséges, mivel a jogerős büntetőítélet értelmében a beszámítással érintett tranzakciókkal összefüggésben mindkét fél volt munkavállalóját elítélték, így „gyakorlatilag” az alperes beszámítással érvényesített „állítólagos” kárát közösen okozták. Hangsúlyozta, hogy a károsulti közrehatásnak nem feltétele, hogy a károkozóval való akarategység, az alperesi károsulti közrehatást megvalósítja az

alkalomteremtés is, amely esetben az egyik személy magatartása előre látható alkalmat teremt a másik károkozására, vagy valamilyen módon megerősíti a kár bekövetkeztét.

[62] Vitatta azt az alperesi állítást, hogy a felek volt munkavállalóinak informális megállapodása kizárólag a tőzsdei műveletekkel volt kapcsolatos, mivel azokból nyilvánvalóan lehetetlen lett volna elérni azt a hozamot, amiből az alperes volt vezérigazgatója 100 millió forint részesedésre tehetett volna szert. Az alperes volt vezérigazgatójának közreműködése nélkül az „állítólagosan” jogosulatlan átutalások nem történtek volna meg, a felperesi alkalmazottnak nem teremtett volna előre látható alkalmat azok végrehajtására.

[63] A károsulti közrehatás megállapítható a büntetőeljárásból „kirekesztett” bizonyítékok alapján is. Azt, hogy a cégnév⁸ felvásárlásának ötlete az alperes vezérigazgatójától származott, bizonyítja a vele szemben befolyással üzérkedés címén érvényesített vád, amely alól ugyan bizonyítottság hiányában felmentették, azonban a vád tényállásából egyértelműen következik. A büntetőítélet alapján megállapítható az is, hogy a beszámítási kifogás alapját képező átutalások a cégnév⁸-felvásárlás finanszírozását szolgálták, amely egyébiránt köztudomású tény.

[64] Az alperes volt vezérigazgatójának „felhatalmazását” a beszámítással érintett tranzakciókhoz bizonyítják a lehallgatási jegyzőkönyvben rögzítettek is, amelyeket a büntetőeljárás során a célhoz kötöttség elve miatt nem lehetett felhasználni. Mivel az utalásokra az alperes volt vezérigazgatója adott utasítást, azok nem minősülhetnek jogellenesnek.

[65] Állítása szerint az „alperes tulajdonosi szintjén is tudomással voltak” az utalásokról, melynek alátámasztására idézte a lehallgatási jegyzőkönyvben foglaltakat. Amennyiben a volt alperesi vezérigazgató nem tudott az átutalásokról, abban az esetben megválaszolásra várnak az előkészítő iratában feltett kérdések (2021. március 31-én kelt beadvány 9. oldal).

[66] A fentiek alapján az „állítólagos” kár döntően az alperes volt vezérigazgató bűncselekményeinek tudható be, ezért az alperes az általa érvényesített „állítólagos” kár legalább 90 %-áért felelős, így annak viselésére maga köteles.

VIII.2.

[67] A felperes az alperesnek a megismételt másodfokú eljárásban előadott beszámítási kifogásával kapcsolatban kifejtette, hogy arra nem alkalmazhatók a keresetre vonatkozó szabályok, így a Pp. 146. § (5) bekezdés c) pontja sem, melynek alátámasztására utalt a Legfelsőbb Bíróság ügyiratszám12/2011/12. számú határozatára. Nincs lehetőség ezért a másodfokú eljárásban a járulékokra való kiterjesztésére, amit a bírósági gyakorlat is

megerősít (Kúria ügyiratszám13/2016/7.; Fővárosi Ítéltábla (ügyiratszám14/2013/4.; Pécsi Ítéltábla ügyiratszám15/2009/8.). A beszámítás anyagi jogi intézmény, így a beszámítással teljesített, ezáltal megszűnt követelés „kiterjesztése” csak új beszámításként értelmezhető. Egyebekben pedig az alperes szerződésen kívüli kártérítési igényként előterjesztett beszámítási kifogásának a szerződésszegés esetére irányadó késedelmi kamat nem a járuléka.

[68] Arra is hivatkozott, hogy az alperes által igényelt kamat jogalapja a peradatok alapján – a kamat alapjául szolgáló szerződéses jogviszonyt meghatározó okiratok teljeskörű rendelkezésre állásának hiányában – nem állapítható meg, az azzal kapcsolatos bizonyítatlanság az alperes terhére értékelendő. Érvelése szerint a követelt kamat csak a fizetési felszólítást követően lehet esedékes, így a 2021. március 5-ét megelőző időszakra nem jár és el is évült.

[69] A követelt kamat meghatározásához az alperes új tényeket – a jegybanki alapkamat mértéke – állít, amely tényállítások azonban figyelmen kívül hagyandók a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján. A perindítást követő időszakra egyébként sem igényelhet kamatot az alperes, hiszen az elévült követelés az elévülést követően tovább nem kamatozhat, továbbá az a beszámítással teljesíteni kívánt felperesi követelés esedékességekor (2015. szeptember 8.) az ezt követően felmerülő kamat még nem esedékes, azaz a beszámítás alapvető feltétele, a követelés lejártá nem áll fenn.

VIII.3.

[70] A felperesi álláspont szerint a hatályon kívül helyezett határozatában az ítéltábla helytállóan vette figyelembe az elszámolás tekintetében azt az időpontot, amikor az alperes beszámítást tartalmazó nyilatkozata megérkezett hozzá (2020. február 4.), azaz amikor az egyoldalú nyilatkozat hatályosult. Az alperes e körben kizárólag az új Pp. 210. § (2) bekezdésére hivatkozik, amely azonban jelen eljárásban nem alkalmazandó.

IX.

[71] Az alperes a megismételt másodfokú eljárásban előadta, hogy mind az elsőfokú bíróság, mind az ítéltábla a korábbi határozataiban úgy foglalt állást, hogy a volt vezérigazgatója nem tudott a beszámítás alapját képező tranzakciókról (Vitatott Tranzakciók), azokat nem hagyta jóvá utólag sem, melyből következően az együttes károkozás nem merülhet fel. Vizsgálni szükséges azonban, hogy közte és a felperes között mi volt a szerződéses viszony; a megbízása meddig terjedt, illetve terjedhetett; mi volt a munkavállalójának a célja (azaz a saját magánérdekének érvényesítését szolgálta-e a munkaviszonyával ellentétes magatartás); az alperessel ellentétes magánérdekének érvényesítése kihatással lehetett-e a Vitatott Tranzakciókkal keletkezett kárra.

[72] A keretszerződés alapján a felperes a kifejezett megbízásai nélkül nem teljesíthetett semmilyen tranzakciót az értékpapírszámlájáról. 2003. január 15-én azonban a megbízástól eltérően tőzsdei műveletekbe (Tőzsdei Műveletek) kezdett, amely során részvényeket vásárolt

a nevében. A Tőzsdei Műveletek is szerződésszegésnek minősülnek és kárt okoztak a részére, azonban az ebből eredő kár nem része a beszámítási kifogással érvényesített követelésnek.

[73] Az elsőfokú büntetőítélet indokolásából (509-510. oldal) megállapítható, hogy a felek volt munkavállalóinak akarategysége abban volt, hogy a pénze mindig rendelkezésre álljon, volt vezérigazgatója ezért mindvégig abban a tudatban volt, hogy az megvan, azt a felperes volt munkavállalója legfeljebb a Tőzsdei Műveletek körében használja és ezzel a köztük létrejött magánérdek vezérelte informális és jogellenes megállapodást teljesíti.

[74] A felperes elmulasztotta kifejteni a Vitatott Tranzakciókhoz kapcsolódó ok-okozati folyamatot, és azt, hogy a kárhoz vezető láncolatban pontosan hol lépett be az alperesi munkavállaló, milyen magatartása vagy mulasztása segítette elő a kár bekövetkeztét és mely bizonyítékok támasztják ezt alá. A felperes a közrehatásával kapcsolatosan lényegében azzal érvel, hogy az alperesi munkavállaló tudta, hogy a felperes alkalmazottja jogellenes tranzakciókat végez, ezért tudhatta volna, hogy az alperes viszonylatában is bekövetkehetnek a Vitatott Tranzakciók, amely a kárhoz vezetett. Tény azonban, hogy a kár bekövetkezésében mások is közrehatottak a felperes részéről, illetve pontosan az ilyen jogellenes cselekmények megakadályozására kialakított felperesi belső szabályzókat és kontrollokat kerülte meg a felperes volt munkavállalója.

[75] Az, hogy a felperes volt munkavállalója ki tudta játszani a felperes belső szabályait, és a back office-t megkerülve tudott tranzakciókat végrehajtani, alátámasztja, hogy kizárólag a felperes felelős a Vitatott Tranzakciókkal bekövetkezett kárért. Volt vezérigazgatója nem tudta, és nem is kellett tudnia, hogy közreműködése vagy tudta nélkül a felperesi volt alkalmazott tud olyan tranzakciókat végezni, mint a Vitatott Tranzakciók. Az a tény, hogy az alperesi munkavállaló közreműködése kellett a Tőzsdei Műveletekhez és az cégnév4 tranzakcióhoz, bizonyítja, hogy az alperesi munkavállaló nem feltételezhette a Vitatott Tranzakciók bekövetkezésének lehetőségét, így a felek volt munkavállalóinak informális megállapodása nem alkalmas a Vitatott Tranzakciókban való alperesi közrehatás bizonyítására.

[76] Iratellenesen állítja a felperes, hogy a Vitatott Tranzakciók a cégnév8 felvásárlását szolgálták, mivel a büntetőügyben megállapították, hogy az érintett összegek kinek a részére kerültek átutalásra.

[77] Az elsőfokú büntetőítélet indokolásának felhívásával hangsúlyozta, hogy volt vezérigazgatója nem tudott a Vitatott Tranzakciók elindításáról. Amennyiben – ahogyan felperes állítja – abban bármilyen módon közreműködött, akkor nem lett volna szükség az alperesi volt munkavállaló aláírásának aláírás-bélyegzővel való hamisítására. A meghamisított kimutatások befogadása pedig nem alkalmas a közrehatás bizonyítására, mert azok legfeljebb csak a Vitatott Tranzakciók leplezését szolgálták, nem pedig elősegítették azokat. A Vitatott Tranzakciókkal okozott kár következő "állomása" a technikai számla volt,

amelyet az ügyfél, így ő vagy a munkavállalója nem ismerhetett, ezen számlákat bankközi elszámolásra használják. Az elsőfokú büntetőítélet indokolása (311. oldal, 342. oldal, 357-458. oldal) alátámasztja, hogy a felperes és a felperesi cégcsoportba tartozó banknak a back office részlege, illetve annak munkavállalói nem tartották be a megfelelő belső előírásokat, ez vezetett ahhoz, hogy a tranzakció a technikai számlára végbemenjen. A Vitatott Tranzakciókkal átutalt pénz azonban még ekkor a felperes, illetve a felperesi cégcsoportba tartozó banknak a felügyelete alatt állt, és azzal tudott volna megfelelően rendelkezni. A büntetőeljárásban kirendelt igazságügyi töképiaci és könyvszakértői vélemény megállapította, hogy a felperes elmulasztotta visszautalni a pénzt, és kizárólag a felperes és a felperesi cégcsoportba tartozó bank rendelkezett a technikai számla felett, tehát az alperesi munkavállalónak semmilyen közrehatása nem volt a Vitatott Tranzakciókra. Mindezek után következett a Vitatott Tranzakciók „végső stádiuma”, amikor a technikai számláról átutalásra kerültek az összegek olyan bankszámlákra, amelyek felett sem a felperesnek, sem a felperesi cégcsoportba tartozó banknak nem volt semmilyen kontrollja. A Vitatott Tranzakciókkal kapcsolatos kár a „végső stádiummal” következett be, amelyre a felperes volt munkavállalójának - illetve más a felperesi munkavállalónak (5. számú tanú) - volt ráhatása, melyet alátámaszt az elsőfokú büntetőítélet indokolása (29. oldal 1. bekezdés). Semmilyen adat vagy bizonyíték nem merült fel az eljárás során, amely az alperesi munkavállalónak a közrehatására utalna ebben a stádiumban a Vitatott Tranzakciókkal kapcsolatosan. Az elsőfokú büntetőítélet indokolása (108. oldal) egyértelműen igazolja, hogy a technikai számlák ismertett módon történő használata nem felelt meg az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek.

[78] A felperes által párhuzamba állított, ügyiratszám 10/2020/9. számú kúriai végzés jelen ügyben nem lehet mérvadó, mert a tényállási elemek nem azonosak. A technikai számlázást más esetben nem alkalmazták, így a jelen ügyben releváns közrehatást sem vizsgálhatta a Kúria más ügyben.

[79] Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a volt munkavállalójára vonatkozó vesztegetés elfogadásának büntetettét a bíróság nem a Vitatott Tranzakciókkal kapcsolatosan, hanem a Tőzsdei Műveletekkel kapcsolatosan állapította meg és a bűnpártolás is a Tőzsdei Műveletekkel kapcsolatban került megállapításra. Az alperesi munkavállaló terhére megállapított büntetőjogi tényállások tehát mind a Tőzsdei Műveleteket érintették, azok nem hozhatók összefüggésbe a beszámítással érvényesített követeléssel.

[80] Amennyiben az ítéltábla megítélése szerint a beszámítási kifogással érvényesített kár bekövetkezésében az alperesi munkavállaló közrehatását a fentiek ellenére nem lehet kizárni, arra az esetre kérte a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítélet részbeni – a cégnév 9/2020/5. számú ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem érintett jogerős rendelkezés érintetlenül hagyása melletti – hatályon kívül helyezését, mivel a bizonyítási eljárásnak nagyterjedelmű vagy teljes megismétlése szükséges ahhoz, hogy az eljárásban becsatolt bizonyítékok és nyilatkozatok egybevetése és értékelése alapján az alperesi munkavállaló közrehatásának mértékét bármilyen részben meg lehessen állapítani.

IX.1.

[81] A Pp. 146. § (5) bekezdés c) pontjára hivatkozással a beszámítási kifogásában érvényesített 3.520.000.000 forintos követelése után a régi Ptk. 301/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti kamat iránti igényt is előterjesztett a megismételt másodfokú eljárásban azzal, hogy annak kezdő időpontja a Vitatott Tranzakciókat követő nap. Ennek figyelembevételével a beszámítási kifogása 2020. január 28-ig járó kamattal növelt összege 10.509.924.942 forint. A felek közötti elszámolást az új Pp. 210. § (2) bekezdése értelmében a beszámítást tartalmazó nyilatkozat bíróságra érkezésének időpontjával (2020. január 28.) kell megejteni akként, hogy a felperes a 9.836.736.700 forint után a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatra tarthat igényt 2015. szeptember 8-ától 2020. január 28-ig, és ebből az összegből (10.266.132.458 forint) kell levonni a beszámítási kifogással érvényesített 10.509.924.942 forintos követelést.

IX.2.

[82] Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy az esetleges vagyoni előny összegének meghatározásához további bizonyítás szükséges, ezért annak megállapítása érdekében igazságügyi szakértő kirendelését indítványozta.

IX.3.

[83] A kereset esetleges – akár részbeni – megalapozottsága esetére a teljesítés vonatkozásában 30 napos fizetési haladékot biztosítását kérte annak érdekében, hogy a felperes részére való teljesítés ne veszélyeztesse a működését és a közfeladatának ellátását. E körben előadta, hogy éves fix költségvetésből gazdálkodik, és a központi költségvetésről szóló törvény szerinti, a „alperes1 tulajdonosi joggyakorlásával kapcsolatos kiadások” és az „Útdíjrendszer működtetése” előirányzatok által meghatározott keretek értelmében az esetleges perbeli marasztalás nem számolható el egyik alaptevékenysége finanszírozásának terhére sem, ezért a forrásbiztosítás adott esetben kormányzati intézkedést igényel.

X.

[84] A megismételt eljárás kereteit illetően mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kérte a keresetet részben elutasító részében és elsődlegesen a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan részítélet meghozatalával a beszámítási kifogás tekintetében kérte a másodfokú, illetve az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára. Tekintettel arra, hogy a Kúria a végzésével a felülvizsgálati kérelemmel támadott részben helyezte hatályon kívül a jogerős ítéletet, a megismételt másodfokú eljárásban hozott ítélet a jogerőre emelkedett részt - az alperes marasztalását 404.381.568 forint tőke erejéig – nem érintette.

XI.

[85] A felperes fellebbezése részben megalapozott, az alperes fellebbezése nem alapos.

XII.

[86] A Pp. 275. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a Kúria, ha a határozat jogszabályt sért, de az nem esik a (3) bekezdésben meghatározott csekély súlyú és az ügy érdemére kihatással nem bíró jogszabálysértések fogalmi körébe, a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatóak, helyette, illetve az elsőfokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja. Az (5) bekezdés szerint, ha a Kúria az első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat ad.

[87] A Kúriának a felülvizsgálati eljárásban biztosított fenti jogosítványok nem azonosíthatóak a fellebbezési eljárásban a másodfokú bíróság részére a Pp. 252. § (4) bekezdésében meghatározott, a megismételt eljárásra vonatkozó utasítási jogkörével. Ez utóbbihoz, éppen azért, mert a megismételt eljárásban az új bizonyítási anyag fényében változhat a jogi megítélés, illetve az alapul fekvő tényállás, nem fűz a jogalkotó olyan kötelező erőt, mint a már jogerősen befejezett eljárást követő felülvizsgálatnál. A másodfokú bíróság utasításait a hatályon kívül helyezést követő eljárásban követnie kell az elsőfokú bíróságnak, azonban a megismételt eljárás adatai alapján nem kizárt, hogy más eredményre jut [(1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 4. pontja). A felülvizsgálati eljárásban hozott döntés és a benne foglalt utasítások azonban nem kérdőjelezhetőek meg az első- és másodfokú bíróság, illetve a felek által, a felülvizsgálati határozat megállapításai az annak alapján megismételt eljárásban nem tehetőek újra vitássá. Erre figyelemmel a Kúria ügyiratszám 9/2020/5. számú határozatában írtak az alsóbb fokú bíróságok eljárásának keretét megszabják.

[88] A Kúria felülvizsgálati határozata egyértelműen megállapította, hogy a felperes keresete bizonyítottnak minősül a teljes 9.836.736.700 forint tőkeösszegre, amely után a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamatra tarthat igényt. Megállapította továbbá, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül következett arra, hogy a felperes perindításáig nyugodott a beszámítani kért követelés elévülése. A beszámítani kívánt kárigény tekintetében ugyanakkor – a régi Ptk. 348. § (1) bekezdése, 340. §-a szerint – nem mellőzhető a felek munkavállalói büntetőítélettel értékelt magatartásának vizsgálata annak megállapításához, hogy az alperes teljes egészében átháríthatja-e a felperesre az értékpapírszámlájáról 2003-ban 3.520.000.000 forint összegben jogosulatlanul végrehajtott tranzakciók eredményét, azaz a felek elszámolása nem nélkülözheti a beszámítási kifogás kapcsán a károsult esetleges közrehatásának és mértékének tisztázását. Minderre figyelemmel a felperes fellebbezésében részletezett, az elsőfokú bíróság beszámítási kifogáson való túlterjeszkedésére, a kereset kimerítetlenségére, az indokolási kötelezettség megsértésére utaló hivatkozások vizsgálatát az ítéltábla mellőzte. Ugyanezen okból mellőzte az alperes fellebbezéséből a kereset jogalapjának hiányára, a felperesi igény elévülésére, illetőleg a keresetösszege bizonyítottságának hiányára utaló hivatkozások vizsgálatát. A kifejtettek okán mellőzendők voltak az alperes által a felülvizsgálati eljárást követően részletezett, a keresetösszege bizonyítottságának hiányára utaló hivatkozások, így azon érvelés is, miszerint az esetleges vagyoni előny összegének meghatározásakor jelentősége lenne annak, hogy milyen hozamra tett szert az értékpapír-ügyletek révén.

[89] A fentiekre is tekintettel a felperes a fellebbezésében írt hatályon kívül helyezés iránti indítványában alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdését megsértve túlterjeszkedett a beszámítási kifogáson, és a Pp. 213. § (1) bekezdésébe foglalt szabály sem sérült amiatt, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki a keresetet. Eredménytelenül hivatkozott a felperes az indokolási kötelezettség megsértésére is, mivel az elsőfokú bíróság a döntés alapjául szolgáló tényállást megállapította és a jogvitára irányadó jogszabályi rendelkezések ismertetése mellett részletesen kifejtette jogi álláspontját is, így a határozat indokolása nem tekinthető formálisnak.

[90] Az alperes fellebbezésében írt hatályon kívül helyezésre irányuló indítvány szerint a szakértői vélemény kiegészítése – a megismételt másodfokú eljárásban tett indítvány szerint igazságügyi szakértő kirendelése – szükséges az esetleges vagyoni előny összegének meghatározására. A fentebb kifejtettek alapján azonban a jogvita eldöntése szempontjából nem ennek van jelentősége, hanem annak, hogy a felperes mekkora összeget térített a cégnév² Rt.-nek, mely utóbbi kérdésben a Kúria a felülvizsgálati eljárásban egyértelműen állást foglalt, mely döntés köti a másodfokú bíróságot. Megjegyzi e körben azt is az ítéltábla, hogy nem merült fel arra utaló adat, hogy az alperes az átvezetett perbeli értékpapírokat az igazságügyi szakértő által megállapított piaci értéknél alacsonyabban áron értékesítette, ilyenre az alperes sem hivatkozott, mely szintén a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény kiegészítésének, illetőleg új igazságügyi szakértő kirendelésének szükségtelenségét támasztja alá. Az alperesi munkavállaló közrehatásának mértéke a később kifejtettekre tekintettel a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, továbbá e körben az alperes bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a bíróság pedig a jelen ügyben hivatalból nem folytathat le bizonyítást. Mindezen okokból az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése a beszámítási kifogással kapcsolatos bizonyítási eljárás megismétlése vagy kiegészítése végett fogalmilag kizárt volt.

[91] A fent kifejtettek alapján hatályon kívül helyezésnek sem a Pp. 252. § (2) bekezdése, sem a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján nem volt helye, ezért az elsőfokú ítélet érdemben vizsgálható volt.

XIII.

[92] Érdemben az ítéltábla a Kúria hatályon kívül helyező végzésében foglaltakra tekintettel az elsőfokú ítéletet kizárólag a beszámítási kifogással kapcsolatos döntés vonatkozásában bírálhatta felül a megismételt eljárásban, mivel a korábban kifejtettek szerint a Kúria megállapította, hogy a felperes keresete bizonyítottnak minősül a teljes 9.836.736.700 forint tőkeösszegre, mely után a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamatot igényelhet. A beszámítási kifogással kapcsolatos döntés felülbírálata során az sem volt figyelmen kívül hagyható, hogy a Kúria ismertetett döntése értelmében a beszámítási kifogással érvényesített követelés bírói úton érvényesíthető.

XIV.

[93] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a rendelkezésre álló iratok alapján kiegészíti, illetőleg pontosítja azzal, hogy a Fővárosi Törvényszék a 2015. december 29-én kihirdetett ügyiratszám1/828. számú ítéletével a VII. rendű vádlottat vesztegetés büntette [régi Btk. 252. § (1) és (2) bekezdés, (3) bekezdés b) pont] és felbujtóként elkövetett bűnpártolás vétsége [régi Btk. 244. § (1) bekezdés b) pont] miatt ítélte el. A folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [régi Btk. 317. § (1) bekezdés, (7) bekezdés a) pont; tényállás III/A/1. pont] miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában, míg a hivatali befolyással üzérkedés büntette [régi Btk. 256. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont; VII. tényállási pont] miatt emelt vád alól bizonyítékok hiányában felmentette. A Fővárosi Ítéltábla 2017. március 22-én kihirdetett ügyiratszám2 számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a VII. rendű vádlott tekintetében helybenhagyta.

[94] A jogerős ítéletet hozó bíróság jogi értékelése szerint a III/A/2. tényállási pontban írt esetben a VII. rendű vádlott mint az cégnév5 Rt. vezérigazgatója önálló intézkedésre jogosult személyként, beosztásához kapcsolódóan részesült jogtalan előnyben, amikor az cégnév5 Rt.-t megillető hozamon az I. rendű vádlottal osztozkodott, amely azonos megítélésű, akár kérte, akár elfogadta az előnyt. A gazdasági vesztegetéssel kapcsolatos tényállás kapcsán a gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult tagja a munkaviszonyból adódó feladatait oly módon köteles teljesíteni, hogy annak eredményeként az őt alkalmazó, megbízó társaság a lehető legkedvezőbb helyzetbe kerüljön. Ez a munkáltató anyagi gyarapodásának elősegítésére vonatkozó kötelezettség sem mentesíti a büntetőjogi felelősség alól, ha tevékenységi körében cégét büntető anyagi normába ütköző módon juttatja előnyhöz. Az önálló intézkedésre jogosult alkalmazott korrupst magatartása tehát egyaránt irányulhat a munkáltató érdekei ellen, vagy a javára. Mivel a VII. rendű vádlott az I. rendű vádlott által elkövetett vagyon elleni bűncselekményekről utólag értesült, azokhoz kapcsolódóan bűnsegédi magatartást nem fejthetett ki.

[95] A jogerős ítéletet hozó bíróság jogi értékelése szerint a IV. tényállási pont esetében az I. rendű vádlott tájékoztatta a VII. rendű vádlottat arról, hogy az cégnév5 Rt. pénzét szabálytalan tranzakciókhoz használta fel, aki az 500 millió forintos hiány miatt indult PSZÁF-vizsgálat miatt, esetleges lelepleződésétől tartva a hiány legalizálására valótlán tartalmú okiratokat készíttetett, így kimerítette a bűnpártolás törvényi tényállásának felbujtói elkövetését. Az e tényállási pontban vád tárgyává tett bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége tekintetében az eljáró bíróság szerint a vád az okiratok felhasználóját még általános alanyként sem jelölte meg, így a benyújtott vád szerint nem állapítható meg az elkövető (elsőfokú ítélet 644. oldal), ugyanakkor a bűncselekmény leplezésére szolgáló hamis magánokirat elkészítése és felhasználása a bűnpártolás szükségszerű eszközcselekménye (elsőfokú ítélet 806. oldal).

XV.

[96] Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a releváns tényeket megállapította, azonban az ítéltábla az érdemi döntésével és annak indokaival csak részben értett egyet az alább kifejtettek miatt.

XVI.

[97] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű és logikus mérlegelésével, a büntetőeljárás megállapításainak figyelembevételével jutott arra a következtetésre, hogy a beszámítási kifogás tárgyát képező tranzakciók tekintetében a felperes nem kapott utasítást az alperestől. Nem értett egyet ugyanakkor az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes teljes egészében átháríthatja a felperesre a 3.520.000.000 forint összegben jogosulatlanul végrehajtott tranzakciók eredményét.

XVI.1.

[98] A Kúria hatályon kívül helyező végzése szerint vizsgálni szükséges a felek munkavállalói büntetőítélettel értékelt magatartását ahhoz, hogy megállapítható legyen, az alperes teljes egészében átháríthatja-e a felperesre az értékpapírszámlájáról 3.520.000.000 forint összegben jogosulatlanul végrehajtott tranzakciók eredményét, avagy az alperes maga is közrehatott a károsodásban. Mindebből következően tévesen és iratellenesen állította a felperes, hogy a Kúria döntött a közös károkozás fennállásáról az alperes által beszámítani kért tranzakciók tekintetében.

XVI.2.

[99] A Kúria a vizsgálendő, alperes által beszámítani kívánt kárigény tekintetében nem a régi Ptk. 344. §-át, hanem a régi Ptk. 348. § (1) bekezdését és 340. §-át jelölte meg. A régi Ptk. 340. §-a és a 344. §-a két különböző norma, a 340. § a kár elhárítása és csökkentése érdekében történő kötelezettséget ír elő, a 344. § a kár megtérítésének módját rendezi a károsult felé és a károkozók egymás közötti viszonyában, tehát a kártérítés módjának egyik szabálya. Ezért téves a felperes előkészítő iratában megfogalmazott azon álláspont, hogy a közös károkozás szabályai relevánsak a károsulti közrehatás megítélésben.

[100] Az ítéltábla ezért a döntését – a Kúria útmutatásának megfelelően – a régi Ptk. 348. §-ára és 340. §-ára alapozta. A régi Ptk. 348. § (1) bekezdése szerint, ha alkalmazott a munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a károsulttal szemben a munkáltató felelős, míg a 340. § (1) bekezdése szerint a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget. A (2) bekezdés szerint a károsult terhére esik mindazok mulasztása, akiknek magatartásáért felelős.

[101] A fentiek alapján a károkozó és a károsult között kármegosztás alkalmazandó, amennyiben a károsult felróhatóan megszegte a kár elhárítására, illetőleg csökkentésre irányuló kötelezettségét és a bekövetkezett kár, valamint e magatartás között az ok-okozati összefüggés fennáll. A régi Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján a károsult által kifejtett, kármegosztás szempontjából releváns magatartások két csoportba oszthatók. Az első a károsulti felróható közrehatás, amikor a károsult magatartása még a kár bekövetkezése előtt, illetve a jogtárgy sérelme előtt bekapcsolódik a károkozáshoz vezető okfolyamatba. A

második csoportba tartozó magatartások esetén a károsult a jogtárgy sérelmét, vagy a kár bekövetkezését követően nem tesz eleget a kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettségének. Az adott esetben a károsult magatartása az első csoportba tartozó károsulti felróható közrehatásként értékelhető.

[102] A közrehatás aránya azt jelenti, hogy a kár bekövetkezéséhez vezető okfolyamatban fizikai-természettudományos értelemben és a jogi okozatosság fogalmára is tekintettel milyen súlyt képvisel a károsult közreható magatartása. A felróhatóság arányának vizsgálata pedig azon alapul, hogy a károkozó és a károsult milyen mértéken és egymáshoz képest milyen arányban tért el az adott helyzetben általában elvárható magatartás vele szemben támasztott ideáltipikus mércéjétől.

[103] A felróható magatartás és az ebből eredő kár között, hasonlóan a kártérítés feltételeihez, ok-okozati összefüggésnek kell fennállnia. A bírói gyakorlat (BDT2013. 2893.) már kidolgozta az okozati összefüggés vonatkozásában, hogy a magatartás és a kár között szerves kapcsolatnak kell fennállnia, szervesnek pedig akkor tekinthető a kapcsolat, ha a felróható magatartás alapján a kár bekövetkezése mint eredmény előre látható, arra az adott magatartás folytán rendszerint számítani kell. Az okozati láncolatba nem ékelődhet olyan lényeges mozzanat, amely az előre látható folyamatot érdemben megváltoztatja és előre nem látható eredményre vezet.

XVI.3.

[104] A felperes állítása szerint a Kúria ügyiratszám10/2020/9. számú végzésében személynév3 IX. rendű vádlottra vonatkozó megállapítások a tényállások hasonlósága miatt teljes egészében az alperes volt vezérigazgatójának esetére is alkalmazhatók.

XVI.3.1.

[105] Ezen érvelés megalapozottságának vizsgálatakor abból kellett kiindulni, hogy a Fővárosi Törvényszék a ügyiratszám1/828. számú ítéletével a IX. rendű vádlottat folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette [régi Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont] miatt ítélte el. Egyben a terheltet az ellene társtettesként elkövetett hűtlen kezelés büntette [Btk. 376. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont], pénzmosás büntette [Btk. 399. § (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] és pénzmosás büntette [Btk. 399. § (1) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette (I/A., IX/1-2. tényállási pont). A Fővárosi Ítéltábla a ügyiratszám2 számú ítéletével a IX. rendű vádlottal szemben elrendelt vagyonek Kobzás összegét változtatta meg, egyebekben az elsőfokú ítéletet a IX. rendű vádlott tekintetében helybenhagyta.

[106] Az elsőfokú ítélettel megállapított, a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített tényállás lényege a IX. rendű vádlottra vonatkozóan (Tényállás III/B. pontja) a következő volt:

[107] A IX. rendű vádlott a cselekmény elkövetésének időszakában a cégnév² Rt. gazdasági vezérigazgató-helyettese volt, aki tevékenysége során a gazdasági társaság érdekében az e tisztséget viselő személytől elvárható gondossággal volt köteles eljárni. Az I. rendű vádlott kezdeményezésére a cégnév² Rt. 2001. augusztus 28-án ügyfélszámla szerződést kötött a felperessel. A szerződést a befektető részéről személynév⁴ és a IX. rendű vádlott írta alá. Az I. rendű vádlott szándéka ezzel az volt, hogy a cég nagy összegű befektetéseit a cégnév¹¹ Rt. befektetési szolgáltatást végző leányvállalatánál tartsa, ahol ő alkalmazottként – az I/A. tényállási pontban írt cselekménye során, az ügyfelek tudta nélkül – a befektetési állományt felhasználja. A cégnév² Rt. a számlanyitás évében 2 milliárd forintot helyezett el a brókercégnél. Ennek a befektetésnek a kapcsolattartója a IX. rendű vádlott volt, aki jelezte az I. rendű vádlottnak, hogy a cég szabad pénzeszközeit akár tőzsdei értékpapírokba is befektetheti, azonban – személynév⁵ kérésére – kikötötte, hogy a portfóliót lehetőség szerint tartsa likvid értékpapírokban, hogy rendelkezésére álljon, ha a cégnév² Rt.-nek pénzre lenne szüksége.

[108] 2002-ben a cégnév² Rt. befektetési állománya folyamatosan nőtt, 2003-ra 13.750.000.000 forintra emelkedett. Az I. rendű vádlott a számlanyitást követően a cégnév² Rt. képviselőinek tudta és beleegyezése nélkül a cég portfóliójában levő értékpapírokat hiánypótlási céllal, fiktív adásvételi szerződésekkel más ügyfeleinek értékpapírszámláira vezettette át, miközben a IX. rendű vádlottat – általa a részvénytársaságot – rendszeresen arról tájékoztatta, hogy a cég portfóliójában jelentős hozamot realizált. A keletkezett extraprofit igazolására az I. rendű vádlott rendszeresen fiktív portfólió-elszámolásokat küldött a cégnév² Rt.-nek. A IX. rendű vádlott nem ismerte az I. rendű vádlott hiánypótlásra irányuló módszerét, és arról sem tudott, hogy nevezett ügyfeleinek a brókercégnél elhelyezett pénzét eltulajdonítja. Sem a befektetési szolgáltatónál, sem a cégnév² Rt.-nél nem tartották be maradéktalanul az aláírással kapcsolatos szabályokat. A felperes back office munkatársai anélkül is rögzítettek ügyleteket, hogy ügyfélaláírással ellátott szerződés állt volna rendelkezésre, egy aláírásra, vagy aláírás nélkül is végrehajtották az ügyfél rendelkezését, melynek során esetenként a IX. rendű vádlott aláírását az I. rendű vádlott aláírás bélyegző használatával pótolta. Az aláírások során a cégnév² Rt. szervezetén belül sem jártak el körültekintően, érvényesült az ún. bizalmi elv, azaz a második aláíró rendszerint elolvasás nélkül írta azt alá, amit előtte más már aláírt.

[109] A IX. rendű vádlott a kiemelkedően magas hozamkimutatások hatására a számlanyitást követő 2-3 hónappal megállapodott az I. rendű vádlottal, hogy a jövőben kevesebb hozamot mutasson ki, és a tényleges, valamint az elszámolásokon feltüntetett nyereség különbözetét, a „pluszhozamot” fele-fele arányban osszák fel egymás között. Az I. rendű vádlott által a cégnév² Rt.-nek a fiktív tartalmú portfólió-elszámoláson kimutatott hozamon felüli pluszhozam a cégnév² Rt., és más ügyfelek értékpapírszámlájáról a cégnév¹² Ltd. számlájára történt jogosulatlan átvezetések, majd ezen értékpapírok értékesítéséből eredt.

[110] Az I. rendű alperes 2001. szeptember 14-e és 2002. március 7-e között a cégnév² Rt. felperesnél vezetett ügyfélszámlájáról összesen 1.598.476.541 forint árfolyamértékű értékpapírt vezetettetett át a cégnév¹² Ltd. felperesnél vezetett ügyfélszámlájára. Ebben az időszakban a IX. rendű vádlott az értékpapírügyletekre vonatkozó szerződéseket elolvasás nélkül, több esetben kötegelve vagy utólag írta alá, illetve azokat az I. rendű vádlott látta el az általa a IX. rendű vádlott nevére készített aláírás-bélyegzővel.

[111] Az I. rendű vádlott – az I/A. tényállási pontban részletezett módon – a 2002. április 25. és 2003. január 20. közötti időszakban a cégnév² Rt. számlájáról összesen 3.362.000.000 forint átutalásáról rendelkezett a cégnév¹¹ technikai számlájára, melynek során az átutalási megbízásokat a IX. rendű vádlott aláírás-bélyegzőjével látta el, majd utólag ezen átutalásokat a IX. rendű vádlott kérésére a cégnév² Rt. egy aláírásra jogosult tulajdonosa aláírta. A megállapodás szerinti „sikerdíj” kifizetések 2002 januárjától 2003 júniusáig havi rendszerességgel történtek. A IX. rendű vádlott nem tudott arról, hogy az I. rendű vádlott a cégnév² Rt. portfóliójával sajátjaként rendelkezett, így más ügyfelek számlájáról származott a neki sikerdíjként juttatott összeg.

[112] Az eljáró bíróság jogi értékelése szerint a IX. rendű vádlott nem volt a részvénytársaság vezető tisztségviselője, ugyanakkor gazdasági vezérigazgató-helyettesként a munkaviszonyából eredő kötelezettségét megszegte azzal, hogy a „külön” megállapodás megkötésekor nem a gazdasági társaság érdekében járt el, és a szerződések aláírásakor nem az e tisztséget viselő személytől elvárható gondossággal ellenőrizte azok tartalmát. A III/B. tényállási pontban írt cselekmény során a IX. rendű vádlott a társaság gazdasági vezérigazgató-helyetteseként munkavállalói kötelezettségét is megszegte a munkáltatója által a felperesnél eszközölt befektetés ügyében és ezért több alkalommal jogtalan vagyoni előnyt fogadott el. A beosztásához kapcsolódóan, rendszeres haszonszerzésre törekedve, ismétlődően részesült jogtalan előnyben, amikor a cégnév² Rt.-t megillető hozamon az I. rendű vádlottal osztozkodott. Ekként az önálló intézkedésre jogosult alkalmazott kötelelességszegő, korrupt magatartása munkáltatója érdekei ellen irányult.

XVI.3.2.

[113] A fentiek alapján tévesen hivatkozott arra a felperes, hogy a Kúria ügyiratszám10/2020/9. számú végzésében személynév³ra vonatkozó megállapítások a tényállások hasonlósága miatt teljes egészében az alperes volt vezérigazgatójának esetére is alkalmazhatók.

[114] A Kúria a hivatkozott végzésében kiemelte a büntetőítélet megállapításai közül a külön megállapodás tényét, ami lényegében megegyezett az alperes volt vezérigazgatójával kötött megállapodással. A felülvizsgálati eljárásban hozott határozat szerint személynév³ a megállapodás megkötésével, valamint azzal, hogy – ahhoz kapcsolódóan – nem a tisztsége szerint elvárható gondossággal ellenőrizte az egyes iratok tartalmát (azokat ugyanis elolvasás nélkül, több esetben kötegelve vagy utólag írta alá, tudott egyúttal arról is, hogy az I. rendű alperes a nevére kiállított aláírás-bélyegzőt használ), megszegte a gazdasági vezérigazgató-helyettesi jogviszonyából eredő kötelezettségét. A

külön megállapodás határozta meg személynév³ „büntetőjogi felelőssége alapjául vizsgált és értékelt iratok mikénti aláírását.” személynév¹ kérésére – a közöttük létrejött külön megállapodás alapján – „az iratokat utólag, akár kötegelten is aláírta (ez volt az oka, hogy ugyanarra az ügyre kétféle utalás is készült); együttes cégjegyzési jogára tekintettel volt, hogy ő maga gondoskodott az adott tranzakcióhoz – így a 2003. június 30-i részvénytranszfer (cégnév⁸) kapcsán – szükséges két aláíró személyéről, saját aláírása mellett további arra jogosult aláírásáról.”

[115] A fenti megállapítások a beszámítás tárgyát képező ügyletekre, az alperes volt vezérigazgatójára csak annyiban igazak, hogy a külön megállapodást ő is megkötötte. Az iratok tartalmának ellenőrzésével, az elolvasás nélküli, kötegelt aláírással kapcsolatos mulasztást, a második aláíró személyéről való gondoskodást azonban a büntetőügyben hozott ítéletek az ő esetében nem támasztják alá. A felperes nem is jelölte meg konkrétan, hogy milyen ellenőrzést mulasztott el az alperes volt vezérigazgatója, illetve mely okiratokat írta volna alá kötegelve.

XVI.3.3.

[116] A büntetőügyben eljáró elsőfokú bíróság részletesen értékelte ebben a körben a bizonyítékokat, köztük a felperes volt munkavállalójának a jelen peres eljárás tárgyát is képező átvezetésekre vonatkozó előadásait. Ezek között valóban szerepelt olyan nyilatkozat is az I. rendű vádlott részéről, amely szerint "volt olyan technikai átutalási megbízás, amit személynév² írt alá, de akkor valójában nem tudta, hogy milyen utalást ír alá, mert kötegelve vittem neki az aláírandó iratokat." A felperes volt munkavállalója állítása szerint két ilyen átutalást írt alá személynév², az egyikre nem emlékezett vissza, míg a másik a IV. tényállási pont alapját képező ügylet volt. Utóbbi nem képezi jelen per tárgyát, és erre nézve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy időben később keletkezett, mint a pénzelvonás. Rögzítette azt is, hogy legfeljebb egy olyan esetet lehetett tehát a vallomások alapján a technikai utalások közül, amelyet személynév² aláírt. A többi esetben személynév¹ az általa hamisított átutalási megbízásokat használta fel az előadása szerint, amelyben kitért arra is, hogy volt aláírás-bélyegzője személynév²től, amiről ő nem tudott. (elsőfokú ítélet 331. oldal).

[117] Az elsőfokú büntetőítélet a III/A/2. tényállási pontnál is részletesen értékelte a felperes munkavállalójának vallomásait. Ezek között szerepelt az is, hogy "a technikai utalások közül azokat, amelyek[et] személynév² aláírt nem nyújtottam be a cégnév¹³-ának, e helyett inkább az általam hamisított utalási megbízásokat használtam fel. A botrány kirobbanásakor személynév²t tájékoztattam arról, hogy az cégnév⁵ Rt. pénzét felhasználtam a szabálytalan tranzakciókhoz."

[118] A felperes volt munkavállalója másik vallomásában azt mondta, hogy "Emlékezetem szerint volt olyan technikai átutalási megbízás, amit személynév² írt alá, de akkor valójában nem tudta, hogy milyen utalást ír alá, mert kötegelve vittem neki az aláírandó iratokat. Véleményem szerint két esetben írt alá ilyen utalást, ebből az egyik az cégnév⁴val kapcsolatos fedő ügylet volt."

[119] A fentiek alapján a büntetőügyben eljáró elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az előadások egymással ellentétesek és életszerűtlenek. Egyebek mellett rámutatott arra is, hogy nem volt naponta több ilyen ügylet, ezért nem fogadható el a köteget aláírás. A felmerült kérdésekre személynév1 vallomásaiban nem talált választ, ugyanakkor rámutatott a következetes állítására, hogy a módszer lényegét személynév2 nem ismerte. Utalt végül arra, hogy ha ismerte volna, akkor az cégnév5 Rt. sérelmére sikkasztást követett volna el (elsőfokú ítélet 500-501. oldal).

[120] A tanúvallomások értékelésénél az elsőfokú büntető ítélet tartalmazza azt is, hogy tanú1 szerint a felperessel az cégnév5 Rt. részéről személynév6 tartotta a kapcsolatot, aki ezzel azonosan nyilatkozott és elmondta, hogy a megküldött, konkrét értékpapír ügyletre vonatkozó szerződéseket is ő írta alá, vagy tanú1 (elsőfokú ítélet 507. és 509. oldal).

[121] Az cégnév5 Rt. ügyföldossziájában elfekvő okiratok között kifejezetten értékelte az elsőfokú bíróság az átutalási megbízásokat, megállapította, hogy ezekből két különböző példány készült és az okmányszakértő véleményére utalva azt is rögzítette, hogy az iratok egy kivételével aláírásbélyegzővel vannak ellátva. Az aláírásbélyegző lenyomatát személynév1 helyezte el az okiratokon (elsőfokú ítélet 512. oldal).

[122] személynév3 és személynév2 bűnösségének alapjául szolgáló, fent ismertetett tényállás és az elsőfokú ítélet indokolásának kiemelt részei alapján az állapítható meg, hogy a felperes által hivatkozott, de pontosan meg nem jelölt iratok ellenőrzésének elmulasztására, a köteget iratok aláírására vonatkozó, és személynév3 vonatkozásában a Kúria által megállapított magatartást személynév2 esetében a büntetőeljárásban feltárt bizonyítékok nem támasztják alá.

XVI.4.

[123] A közrehatás vizsgálatánál a fentiek alapján csak a külön (informális) megállapodás megkötésének ténye és következményei értékelhetők. Helyesen hivatkozott ezzel kapcsolatban a felperes arra, hogy az alperes volt vezérigazgatója az informális megállapodással felhatalmazta a felperesi volt munkavállalót, hogy kockázatos tőzsdei műveleteket végezzen; az ilyen ügyletekkel kapcsolatos hamis kimutatásokat elfogadta és felhasználta; ezzel a valós pénzügyi helyzetet az alperesi társaság elől eltitkolta.

[124] Az ítéltábla egyetért azzal a felperesi állásponttal is, hogy az alperes volt vezérigazgatója a külön megállapodással lehetőséget teremtett arra, hogy személynév1 a saját céljaira használja fel az cégnév5 Rt. pénzét, mert a két fél kapcsolatában rendszeresített hamis kimutatások folytán bízhatott abban, hogy erre nem derül fény. A volt alperesi vezérigazgató magatartása ezért valóban előre látható alkalmat teremtett a másik károkozására. Helyesen

hivatkozott a felperes arra, hogy nincs jelentősége ezért annak, hogy az alperes volt vezérigazgatója a beszámítás tárgyát képező átutalásokról tudott-e.

[125] Megjegyzi e körben az ítéltábla, hogy a felperes ugyan maga is abból indult ki, hogy nincs jelentősége annak, hogy az alperes korábbi vezérigazgatója tudott-e a beszámítás tárgyát képező átvezetésekről, később azonban a büntetőeljárásból kirekesztett bizonyítékok alapján azt is állította, hogy a cégnév⁸-felvásárlás ötlete a volt alperesi vezérigazgatótól származott és a beszámítással érintett tranzakciók mindegyike ehhez a kockázatos ügyletkezhez kapcsolódott, melynek extra hozamából személynév¹ a volt vezérigazgatót a megállapodásuknak megfelelően részesítette. Állította azt is, hogy a beszámítási kifogással érintett tranzakciókra az alperesi vezérigazgató megbízásából került sor. Álláspontja szerint ezt „a tényt bizonyítja a személynév²sal szemben felhozott és befolyással üzérkedés jogcímén érvényesített vád.” A vád azonban nem bizonyíték, a megjelölt bűncselekmény alól pedig személynév²t bizonyítottság hiányában felmentették. A felperes nem is jelölt meg olyan, a büntetőeljárás tárgyát nem képező bizonyítékot, amely kétséget kizáró bizonyossággal megalapozta volna a károsulti közrehatás vizsgálata körében eltérő tényállás megállapítását. Maga is azt adta elő, hogy állítását csak a lehallgatási jegyzőkönyvekben rögzített szavak támasztják alá, amelyeket a büntetőeljárás során nem lehetett felhasználni. Ezek azonban legfeljebb a felperes által az előkészítő iratában felsorolt kérdések feltételére adnak alapot, kétséget kizáró bizonyossággal önmagukban és a büntetőeljárás során érdemben értékelt bizonyítékokkal szemben nem támasztják alá az alperes megbízásának, azaz az átutalások jogszerűségének a tényét. Nem támasztja alá ezt a 2003. január 15-i meghatalmazás sem, mivel az iratokból megállapíthatóan az a tőzsdei műveletekre vonatkozott.

[126] A fentiekre tekintettel az alperes eredménytelenül érvelt azzal, hogy a külön megállapodás csak a Tőzsdei Műveletekre vonatkozott, illetőleg az cégnév⁴ ügyletet a volt vezérigazgatója jóváhagyta, ezért a közrehatása a beszámítással érvényesített kárigénye tekintetében nem állapítható meg, mivel a kifejtettek alapján éppen a külön megállapodás, a felek volt munkavállalóinak bűnös kapcsolata teremtett előre látható alkalmat a felperes volt munkavállalójának károkozására.

[127] Annak sincs relevanciája, hogy az alperes korábbi vezérigazgatója magánérdektől vezérelve kötött informális megállapodást a felperes volt munkavállalójával, mivel a régi Ptk. 340. § (2) bekezdése értelmében az alperes terhére esik a volt munkavállalójának felróható magatartása függetlenül attól, hogy a felróható magatartás az alperes saját vagy a volt munkavállalója érdekét szolgálta.

[128] Mindezek alapján az alperes korábbi vezérigazgatója és a felperes volt munkavállalója közötti külön megállapodás okán a volt vezérigazgatójáért felelős alperes vonatkozásában károsulti közrehatás megállapításának és kármegosztásnak van helye a régi Ptk. 340. § (1)-(2) bekezdése és a 348. §-a alapján.

XVII.

[129] A kifejtettek szerint az alperes korábbi vezérigazgatójának felróható magatartása a felperesi volt munkavállalóval történt külön megállapodás megkötése, mely alkalmat teremtett a felperesi volt munkavállalónak a károkozásra. A beszámítani kért tranzakciókra azonban nem adott az alperesi munkavállaló közvetlen megbízást, az elkövetés technikai módszerét nem ismerte, ezenkívül – ahogy arra az alperes helyesen hivatkozott – a felperesi munkavállaló játszotta ki a felperes belső szabályzatait, „kiiktatva” az ellenőrzést és ez a magatartás vezetett közvetlenül a kár bekövetkeztéhez. Mindezen körülmények együttes értékelésével és mérlegelésével, a régi Ptk. 340. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az ítéltábla azt állapította meg, hogy az alperesi munkavállaló kisebb részben, 25%-ban hatott közre a károsodás bekövetkeztében, ezért a kármegosztás során 25-75 %-os arány figyelembevétele indokolt.

XVIII.

[130] A beszámított kártérítési követeléssel kapcsolatos alperesi kamatigény tekintetében az ítéltábla maradéktalanul egyetértett a felperesi állásponttal, amely szerint a másodfokú eljárásban ennek a beszámításnak már nem volt helye. A beszámítási kifogásra a keresetváltoztatás szabályai nem alkalmazhatóak, a Pp. 146. § (5) bekezdés c) pontjára hivatkozással nincs mód a beszámítási kifogás járulékokra való „kiterjesztésére”.

XVIII.1.

[131] Helytállóan hivatkozott a felperes a Legfelsőbb Bíróság ügyiratszám12/2011. számú ügyben hozott határozatában kifejtettükre, melyek szerint az igény keresettel való érvényesítése és a beszámítási kifogás nem azonos jogi kategória. A kereset a Pp. 3. §-ában írt eljárásjogi cselekmény, amelyre a Pp. tartalmaz rendelkezéseket. A beszámítás ezzel szemben a régi Ptk. 296-297. §-ában szabályozott, egyoldalú, címzett anyagi jogi jognyilatkozat, amelyet a kötelezett, többek között a bíróság előtt az ellenérdekű fél által érvényesített követeléssel szemben kifogás formájában terjeszthet elő, ami azonban nem változtatja meg az igény anyagi jogi jellegét. Az anyagi jogi nyilatkozatnak nem csak az előterjesztésére, hanem a visszavonására is az anyagi jog, a régi Ptk. rendelkezései az irányadóak.

[132] Az ítéltábla maradéktalanul egyetért azon felperesi állásponttal is, hogy tartalmi szempontból az anyagi jog szabályai a régi Ptk. 296. §-a alapján a beszámítást azon követelés teljesítéseként tételezik, amellyel szemben a beszámítás történt. Ezzel összefüggésben rögzíti a régi Ptk. 296. § (2) bekezdése, hogy a beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek. Ezen anyagi jogi cselekményekkel összefüggésben a járulékokra való „kiterjesztés” nem értelmezhető. Sem nyelvtanilag, sem tartalmilag nem értelmezhető a már teljesített követelés(rész) „kiterjesztése” más követelésre (követelésrésze), vagy a már megszűnt követelések „kiterjesztése” más követelésekre (követelésrészekre). Tartalmilag, anyagi jogi szempontból a beszámítás bármifajta „kiterjesztése” csak új beszámításként értelmezhető. Formai – de tartalmi jelentőséggel bíró – szempontból a beszámítás a régi Ptk. 296. §-a alapján címzett egyoldalú nyilatkozat. Mint ilyen a régi Ptk. 199. §-a alapján alkalmazandó 214. § (1) bekezdése szerint hatályosul, vagyis írásbeli beszámítási nyilatkozat esetén akkor, amikor az a másik félhez megérkezik. A régi

Ptk. 214. § (2) bekezdése alapján a hatályosulását követően a beszámítási nyilatkozat egyoldalúan nem vonható vissza, nem módosítható és értelemszerűen nem „terjeszthető ki”, ugyanúgy, ahogy – más egyoldalú jognyilatkozat példájával élve – az eredeti ajánlattól eltérő elfogadás sem annak „kiterjesztése”, hanem új ajánlat, akkor is, ha az eltérés kamatra vagy más járulékra vonatkozik [2021. március 31-én kelt felperesi beadvány (65) és (66) bekezdése].

[133] A fenti álláspontot támasztja alá a felperes előkészítő iratában felsorolt bírói gyakorlat is (Kúria ügyiratszám13/2016/7., Fővárosi Ítéltábla ügyiratszám14/2013/4., Pécsi Ítéltábla ügyiratszám15/2009/8.).

[134] Az alperesnek a kártérítési követelése késedelmi kamatára vonatkozó beszámítását tehát mint anyagi jogi jognyilatkozatot újonnan előterjesztett beszámítási kifogásnak kellett tekinteni.

XVIII.2.

[135] A Pp. a fellebbezési eljárásban a beszámításra vonatkozóan kifejezett rendelkezést tartalmaz. A 247. § (3) bekezdése határozza meg annak feltételeit, amelyek szerint az csak az ellenfél elismerése, illetve az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően lejárt követelések esetén megengedett. Az adott esetben ezek nem állnak fenn, így az alperes késedelmi kamatok beszámítására vonatkozó előadását mint meg nem engedett beszámítást figyelmen kívül kellett hagyni. Az ítéltábla emiatt nem vizsgálta a felek további érvelését annak megalapozottsága körében.

XIX.

[136] A Kúria határozatával megállapítottan a kereset bizonyított 9.836.736.700 forint tőkeösszegre, amely után a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamatra tarthat igényt a felperes. Erre tekintettel a beszámítási kifogással érvényesített követelést ezen tőkeösszegre és annak 2015. szeptember 9-től a beszámítás felperessel való közléséig (2020. február 4.) eltelt időszakra járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamataiba kell beszámítani a régi Ptk. 293. §-ára is figyelemmel. Tévesen hivatkozott e körben arra az alperes, hogy a beszámítási kifogás előterjesztésének 2020. január 28-i időpontját kell figyelembe venni, mivel a beszámítás címzett jognyilatkozat, csak a címzetthez való közlésével érheti el a joghatását, ezért a közlés időpontja az irányadó.

[137] Az alperes 2015. szeptember 9-én esett késedelembe, a késedelembe esés napja és a teljesítés dátuma (2020. február 4.) között eltelt idő 1610 nap, így a késedelem időszakára vonatkozó összes kamat 430.684.717 forint. 2020. február 4-ig tehát összesen 10.267.421.417 forint a felperes alapos követelése, így ezen összegbe beszámítva a 3.520.000.000 forint 75%-át (2.640.000.000 forintot), a felperes mindösszesen 7.627.421.417 forint és annak 2020. február 5-től számított, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamatára jogosult.

XX.

[138] Az alperes a megismételt másodfokú eljárásban kérte a teljesítési határidő 30 napban történő meghatározását, amely kérelem tartalma szerint az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló kérelem, vagyis a teljesítési határidő elleni fellebbezésnek tekintendő. A határidőben előterjesztett fellebbezésében azonban az alperes ilyen tartalmú kérelmet nem terjesztett elő, ezért ez olyan fellebbezéskiegészítésnek minősül, amire a Pp. 247. § (2) bekezdése alapján nincs lehetőség.

XXI.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben – a költségviselésre is kiterjedően – megváltoztatta. A korábban jogerőre emelkedett marasztaláson (404.381.568 forint tőke) felül emelte fel az alperes marasztalásának összegét további 7.223.039.849 forinttal (7.627.421.417 - 404.381.568). Az alperes marasztalásnak teljes összege ezáltal 7.627.421.417 forint, amely után a rendelkező részben foglaltak szerint köteles kamat fizetésére.

XXII.

[139] A fellebbezés eredményeként a felperes 73%-ban lett pernyertes, így a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a pernyertesség-pervesztesség arányában az alperes köteles megfizetni a felperesi jogi képviselő munkadíjából és a lerótt kereseti illetékből álló elsőfokú perköltséget. Az ítéltábla az elsőfokú eljárásra járó ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (2) és (6) bekezdései alapján a kifejtett jogi képviselési tevékenységre tekintettel mérlegeléssel 20.000.000 forint + áfa összegben határozta meg. Az alperes elsőfokú perköltségként köteles megfizetni az alperesnek ezen összeg 46 (73-27) %-át (9.200.000 forint + áfa = 11.684.000 forint), továbbá a lerótt 1.500.000 forint kereseti illeték 73 %-át (1.095.000 forint), valamint a felperes által előlegezett 556.550 forint szakértői költség 73%-át (kerekítve 406.300 forint), így az alperest terhelő elsőfokú perköltség összege 13.365.300 forint.

[140] A másodfokú eljárásban felmerült költségekről az ítéltábla ugyancsak a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott. A felperes fellebbezése 7.387.092.372 forint erejéig volt eredményes azzal, hogy a fellebbezési érték 9.596.407.655 forint (azaz pernyertessége a fellebbezése tekintetében 77%-os). Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre (240.329.045 forintos fellebbezési érték mellett). Mindezek alapján a fellebbezések összesített értékét (9.760.460.178 forint) figyelembe véve a felperes a másodfokú eljárásban 78%-ban (7.627.421.417 forint) lett pernyertes. Az ítéltábla a másodfokú eljárásra járó ügyvédi munkadíj mértékét a másodfokú eljárás kisebb munkaterhére tekintettel az IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján 10.000.000 forint + áfa összegben határozta meg, így az alperes másodfokú perköltségként köteles megfizetni a felperesnek ezen összeg 56 (78-22) %-át (5.600.000 forint + áfa = 7.112.000 forint), továbbá a lerótt fellebbezési illeték 77 %-át (1.925.000) forint. Az alperes a saját sikertelen fellebbezése folytán lerótt 2.500.000 forint fellebbezési illetéket maga viseli.

[141] A felperes köteles továbbá megfizetni a pernyertesség-pervesztesség arányában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.317/2020/5. számú végzésével megállapított 7.310.000 forint felperesi felülvizsgálati költséget (mely 3.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 3.500.000 forint felülvizsgálati illetékből áll), azaz a 3.810.000 forint ügyvédi munkadíj 46%-át (kerekítve 1.750.000 forint) és a felülvizsgálati illeték 73%-át (2.555.000 forint).

Budapest, 2021. április 13.

dr. Sándor Ottó s.k.
a tanács elnöke

dr. Balsai Csaba Zoltán s.k.
dr. Vasady Loránt Zsolt s.k.
előadó bíró
bíró